

id. 1943m
kurios me
penama n
žmonės-
prians.
tijos santy
nuoširdia
Estija lan
nalistų ek
raštininkai
padėjo ge
kaimynine
ijos daini
kvistas i
Net vien
kaikurj la
tijos katal
bar Ameri
inigas la
laikydama
stinėje Ta
ka, ant ku
rašas rod
kaip prie
abentas i
do apie š
ėse nepri
ukaktuvė
elai kaimy
usius sve
jimius, ka
svės saule
alėtų mu
ti su kai
tijos tauta
e
ING IN
E YOUR
Tax
n
BY US
LIS
AND
ATE
r Ave.
6729
NE
TY
PA PER
apyvat
a, netab
doleriu
medžia
miltų
ritų prie
adojami
600,000
lirtuvės
oite:
O, INC
klee Ave
8181-825
LICH

"Naujienos"
1739 S. Halsted St.

LEIDZIA LIETUVIŲ R. K.
LITERATūros DRAUGIJA, INC.
6902 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
ENdicut 4932

LIETUVIŲ R. KATALIKŲ SA
VAITRASTIS EINA KAS PENK
TADIENIS. SPAUŽDINAMAS L.
R. KAT. SPAUDOS DRAUGIOS
SPAUSTUVEJE
119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa.
Tel. HEMlock 3121

LIETUVIŲ ŽINIŲ

METAI VI ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOV. 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. PITTSBURGH, PA., Penkt., Kovo 12d., 1943m. THE MOST POPULAR LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER IN OHIO, MICHIGAN AND WESTERN PENNSYLVANIA No. 11.

IVYKIŲ AIDAI.

Popiežiaus Pijaus XII Vainikavimo 3-čioji Sukaktis

Kovo 12 dieną visas katalikiškas pasaulis švenčia dabartinio Popiežiaus, Pijaus XII, 3-jų metų vainikavimo sukaktį. Visais laikais Popiežius, kaip vyriausias Katalikų Bažnyčios Galva, vaidino pasaulyje svarbią rolę. Popiežiaus vaidmuo ypač padidėja karo metu, nes kariaujančios šalys dažnai yra priverstos šauktis Popiežiaus autoritetingo tarpinikavimo šio karo proga Popiežius Pijus XII, jau kelis kartus atsisaukė į kariaujančias šalis, kad jos ieškotų priemonių sustabdyti tą baisų kraują praliejimą ir net paskelbė 5 taikos punktus, kurių prisilaikydamos tautos galėtų ramybėje ir santarkeje gyventi. Deja, kol kas Popiežiaus balsas nebuvo išgirstas. Bet ateis laikas, kada agresoriams bus išmuštas ginklas iš rankų ir taika vėl sugrįš į pasaulį.

Laiminga būtų žmonija, jei nugalėtojai priimtų Popiežiaus rekomenduojamus taikos punktus ir juos pilnuose pritaikintų tarptautiniuose santykiuose. Ypač visų mažųjų tautų žmonės, Popiežiaus asmenyje, mato savo teisių glėbį ir užtaręją. Todėl ir mes lietuviai švęsdami Jo Šventenybės Pijaus XII vainikavimo sukaktį maldaukime Dievo sveikatos garbingam mūsų Katalikų Bažnyčios Vyriausiam Vadui, kad jis galėtų savo galingoje globoje laikyti ir toliau mūsų gimtąją šalį Lietuvą ir padėti jai iškovoti laisvę ir Nepriklausomybę.

Prezidentavimo Sukaktis

Kita šviesi ir kilni asmenybė, šalia Popiežiaus Pijaus XII, yra beabėjo Jungtinių Valstybių Prezidentas Franklin D. Rooseveltas, kuris šiomis dienomis pradėjo 11-tuosius savo prezidentavimo metus. Tai pirmas Amerikos istorijoje prezidentas, kuris išprezidentavo pilnus 10 metų. Musų didžiausias, šia proga linkėjimas Amerikos žmonėms, kad jie Franklin D. Rooseveltą išsirinktų savo prezidentu ir ketvirtajam terminui, o geriausias Dievas suteiktų jam jėgų ir sveikatos ištesėti sunkiose Prezidento pareigose. Roosevelto prezidentavimas simbolizuoja laisvę visoms tautoms ir jo asmenyje pavergtieji žmonės mato savo gelbėtoją ir išvadotoją.

Garbė Amerikai savo valstybės priešakyje turėti to

kiro didelio autoriteto vyrą, kurio skelbiamų principų teisingumu sužavėta visa žmonija. Mes turime taip ištikimai darbuotis, kad Amerikai užtektų jėgų įgyvendinti pasaulyje tuos Prezidento Roosevelto skelbiamus žmonijos tvarkos dėsnius.

Nelaimingas Lietuvos Likimas

Sovietų Rusijai pareiškus aišku nors pavergti Lietuvą, vos kelios lietuvių kolonijos Amerikoje pareiškė protestą, o šiaip mažai kas darbuojasi, kad atremti gudrią Sovietų propagandą ir aiškiai priešingas, Atlanto Čarteriui, Rusijos pretenzijas. To lietuvių neveiklumo priežastimi yra beabėjo neturėjimas savo politinio centro, kuris vadovautų Lietuvos išlaisvinimo darbui. Toks centras galėtų gan greit susikurti, jei tik Amerikos lietuviai pinigaiskai parremtų bent to darbo pradžia.

Mes vis dar nenustojame vilties, kad Amerikos Lietuvių Taryba ras priemonių suorganizuoti lėšas Lietuvos vadavimo darbiui suaktyvinti. Lietuvių Tautinė Taryba taipgi turėtų parodyti daugiau iniciatyvos organizuojant Lietuvos teisingos bylos gynimą tarptautinėje plotmėje.

Pavydas ar Neišmanymas?

Lietuvių Taryboms pradėjus šiek tiek krutėti Lietuvos gelbėjimo lauke, netikėtai aštriai, tarybos darbus, kartu su komunistais, pradėjo atakuoti kraštutiniai tautininkai, iš "Dirvos" pastogės. Vietoje pasidžiaugti lietuvių tarybų pastangomis vaduoti Lietuvą iš svetimųjų vergijos, perėjo numerio "Dirvos" editoriale kurstoma Amerikos vyriausybės neleisti Lietuvių Taryboms veikti. "Dirva" bevelija matyti Lietuvos vadavimo darbą apleistą, negu kad tą darbą kas nors kitas, šalia tautininkų, dirbtų. Visi mato, kad p. Smetona jokio organizuoto Lietuvos vadavimo darbo neatlieka ir jokio aparato tam darbiui vykdyti neturi. Nejaugi dabar ir kiti lietuviai turi raudėti sudėję sėdėti ir nieko neveikti, kad neužrastinus buv. "tautos vado."

Slepia Teisybę

Toliau "Dirva" tame pačiame editoriale "niekšais" išvadina visus tuos, kurie teiraujasi Valstybės Departamente apie p. Smetonos poziciją šioje šalyje. Kur gi čia

RUSIJA IŠSTOJA PRIES ATLANTO ČARTERĮ

"The New York Times" vasario 26 dienos numeryje įdėjo pranešimą iš Maskvos, kad "Taas," oficiali Rusijos žinių agentūra, del polemikos apie Rusijos pokarines sienas šitaip išsireiškianti:

"Ar jūs manote, kad tokia Europa, kurioje kiekviena valstybė naudotųsi pilna politine nepriklausomybe, gali būti sukurta Rusijai turint sienas, už kurių ji jautųsi saugi, ar atstatant eilę silpnų buferinių valstybių, kuri teritorija viliojū atakas prieš Rusijos saugumą, ir kurios galutinai turėtų pasiduoti stipresnio kaimyno įtakai?"

"Tie, kurie pageidauja 1939 metų sienų atstatymo Rytų Europoje — skelbia (Tass'o) pranešimas — padarytų gerai paklausdami savęs, kokias ateičias pasmerkia jietas atgaivintąsias buferines valstybes."

Anot "Tass'o", kad užtikrinti meškai gyvybę — tenka paaukoti jai visą eilę ėriukų!

"niekšystė," jei pav. vienas Amerikos lietuvių kilmės pilietis, būdamas sekretorium Lietuvos Nepriklausomybės komiteto, užklauskė Department of State, kaip jis dabar žiuri į p. Smetoną. Valstybės Departamentas, savo raštu iš sausio 6 dienos, 1943 m. atsakė tam amerikiečiui, kad p. Smetona yra tik "formerly president of Republic of Lithuania" ir gyvena šioje šalyje kaip privatus asmuo. "Dirva" beabejo apie tai Valstybės Departamento atsakymą yra girdėjusi, bet nuo savo skaitytojų tą jai nemaloniai teisybę slepia, vis dar tituluodama p. Smetoną Lietuvos Prezidentu.

Šiaudiniai Patriotai

Kiekvienas Lietuvos patriotas žinodamas, kad p. Smetona neturi oficiališko šios šalies vyriausybės pripažinimo ir negali veikti dėl Lietuvos išlaisvinimo, turėtų rodos stengtis gauti Amerikos vyriausybės pripažinimą kokiai nors kitai oficiališkai Lietuvos įstaigai. Deja, tautininkai — tie liežuvio patriotai, "tiesijasi," kad Amerikos vyriausybė gal nepripažins ir Lietuvių Tarybų. Lietuvos laimei, o "dirvininkų" nuliudimui galime pranešti, kad abidvi lietuvių Tarybos veikia su Washingtono vyriausybės žinia bei pritarimu ir "dirviečių" — tų šiaudinių patriotų troškimams nebulemta išsipildyti.

Visi Piktinasi Sov. Rusijos Imperializmu.

(LKFSB) — Sovietų Rusijos davimas suprasti, kad ji nori pasilaikyti kaip ryšines Lenkijos dalis paskatino daugelį vadovaujančių lenkų kelti protesto balsus, kurie ryškiai atspindi spaudoje. Nemaža pasipiktinimą sukėlė raudonasis imperializmas savo siekimais apvaldyti Baltijos valstybes, jų tarpe ir Lietuvą. Antai žurnalas "America," anglų kalba leidžiamas New Yorke paskyrė tam reikalui editorialą, kuriame reiškia pasipiktinimą, kad Sovietų Ambasada Vašingtone kaip tik Vašingtone dienoje pabrėžė sovietų nusistatymą Baltijos valstybės prijungti prie SSSR. Laikraštis primena, kad juk tos trys valstybės buvo Tautų Sąjungos nariai ir kad p. Rusija pripažino jų egzistenciją su tikdama su jų priėmimu Tautų Sąjungai. Šitokie Rusijos dabartiniai siekimai, sako laikraštis, yra "smūgis į veidą visiems, kurie ieško pastovios pasaulio tvarkos, paremtos įstatymais ir tarptautiniu bendradarbiavimu. Rusija atmėta tarptautinius įstatymus ir grįžta prie tarptautinės anarchijos... "Toliau primenama Sov. Rusijos pasižadėjimai pasirašant Atlanto Charterį.

38 — 45 METŲ AMŽIAUS VYRUS DRAFTO BOARDAI PERKLASIFIKUOS

Sakoma, nebus šaukiami karo tarnybon, bet, rasi, į farmas

Washington — Karinės vyrų konskripcijos tarnyba įsakė lokaliams boardams perklasifikuoti visus 38 iki 45 m. amžiaus vyrus, kurie buvo visiškai išimti iš karo tarnybos ir nužymėti 4-H klase. Dabar jie bus perklasifikuoti kaip visi jaunesnieji ir bus nužymėti 1-A, 3-A, 4-F ir taip toliau ir kabėsi įjungta raidė "H."

Išaiškinta, kad šie vyrai šį kartą nebus šaukiami kareiviauti. Bet ateityje, jei pririnktų, jie būtų pašaukti. Sako, techniniai jie yra tinkami karo tarnybai.

Kalbama, kad gal šie vyrai bus pašaukti darbiu farmose.

— Vokietijos generalinio komisaro įsakymu, Lietuvoje negali būti vykdoma jokia pastatų statyba, negalvus komisaro sutikimo.

AMERIKOS AMBASADORIUS PAGRASINO SOVIETŲ RUSIJAI

Moskva. — Admirolas Standley, Amerikos Ambasadorius Sovietų Rusijai, pareikalavo Sovietų valdžios painformuoti Rusijos žmones apie Amerikos suteiktą pagalbą ginklais ir kitais reikmenimis. Priešingu atveju, pagrasino ambasadorius, Amerika gali atsakyti toliau teikti pagalbą Rusijai.

J. A. VALSTYBĖS "LENDLEASE" KELIU RUSIJAI PRISTATĖ GALYBES MEDŽIAGOS

Washington — "Lendlease" administratorius E. R. Stettinius, Jr., paskelbė aktualius skaičius ir faktus, kiek daug visko pasiūsta Sovietų Rusijai "lend lease" programos keliu.

Praeitą savaitę administratorius keliais atvejais buvo paskelbęs, kiek tūkstančių lėktuvų, tankų ir patrankų ir kiek tonų įvairių maisto produktų bkvo pasiūsta Sov. Rusijai.

Šį kartą jis paduoda skaičius apie kitus daiktus, ypač susisiekimų priemones ir karo medžiagą. Ir taip:

Iki 1943 m. vasario 1 dienos Sov. Rusijai pasiūsta daugiau kaip 580,000 tonų plieno, 46,000 tonų aluminio ir duraluminio, 21,500 tonų zinko, 94,000 tonų vario ir žalvario ir kitų pramoninių medžiagų, kaip tai nikelio molybdeno sovietų lėktuvų, tankų ir kitų karo pabūklų fabrikams.

Pasiūsta 50,000 tonų tremol ir TNT, ir 75,000 tonai kitų chemikalijų reikalingų sovietams gaminti bombas, šovinius ir kitokią municiją.

Sovietų geležinkeliams pasiūsta 75,000 tonų bjų ir 17,000 tonų kitų geležinkeliams reikmenų. Pasiūsta 140,000 lauko telefonų ir šimtams tūkstančių mailių lauko telefonų laidų. Pasiūsta 268,000 tonų įvairių petroliejaus produktų sovietų lėktuvams ir sunkvežimiams.

Sovietams pasiūsta: 72,500 sunkvežimių (trokų), 17,500 "jeeps" ir šarvuotų automobilių, 7,700 motorinių dviračių ir 1,300 karinių traktorių.

Pagaliau pasiūsta arti 3 milijonai porų armojis batų sovietų kareiviams, kurie kovų laukuose turi braidžioti per sniegą, ledus ir purvus. Ir apie 18,000 tonų skūros pusbačių padams.

Stettinius tai visa paskelbė kongreso žiniai.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

DRASUS KAUNO VYSKUPAS ŽODIS NACIŲ PATALIKŪNAMS

(LKFSB) — Londono "Times" praneša, kad Kauno vyskupas (nepažymėta kuris: arkv. Skvireckas, ar jo pavaduotojas) Iğulos bažnyčioje pasakė ypatingai drąsų pamokslą, kuriame jisai pagrasino ekskomunikuoti (didžiausia bažnytinė bausmė) tiems lietuviams, kurie savo rankas suteptų nekaltų žydų ar lenkų krauju, ar kurie turėdami valdines tarnybas prisidėtų prie nekaltų žmonių ištrėmimo Reichą, arba nusikalstų užgrobdami namus ir turta. Visi Lietuvos katalikų Bažnyčios nariai, kurie ateityje padarytų tokius nusikaltimus, bus Bažnyčios vardu vyskupo ekskomunikuoti.

Kaip žinome, didžioji dauguma lietuvių visa širdimi pritaria demokratinėms valstybių pergalei, bet ir pasitaikančius negausius prisiplakėlius ir nacių pataikūnus turi drąsos sudrauti Katalikų Bažnyčia, kuri visada kovoja su okupantų ir šiaip valstybės prievarta už žmonių teises.

KUN. VAILOKAITI BOLŠEVIKAI PRISTATĖ SIBIRĖ PRIZIŪRĖT ARKLIŲ PAKINKTUS

(LKFSB) — Gauta žinių iš Sibiro, kad kun. Juozas Vailokaitis tebėra gyvas. Išvežtas iš Lietuvos jisai buvo apgyvendintas viename komunistų ūkyje-kolchoze. Kunigui Vailokaičiui bolševikai liepė prižiūrėti arklių pakinktus. Kun. Vailokaitis dabar yra 62 metų amžiaus ir jau netoli 40 metų, kaip yra kunigu. Yra baigęs aukštusiuosius mokslus Petrapilio Dvasinėje akademijoje, gaudamas magistro laipsnį. Kun. Vailokaitis yra buvęs "Šaltinio" redaktoriumi ir už lietuvišką veiklą caro valdininkų buvo daug sykių baustas ir sėdėjo kalėjime. Didžiojo karo metu patekęs su tremtiniais į Rusiją tenai leido lietuvišką laikraštį "Vadas" ir organizavo lietuvių draugiją, pavadintą "Liaudies Sąjunga," kuri subūrė veik visus tremtinius, turėdama tūkstančius narių. Po karo apsigyvenęs Vilniuje 1919 m. bolševikų buvo paimtas įkaitu ir buvo išgautas Daugpiliu, vėliau Smolenskan. Iš čia buvo išvadotas mainais į Lietuvą. Stettinius tai visa paskelbė kongreso žiniai.

JEI SIŪSTUM LAIŠKĄ LIETUVOS ŽYDUI...

(LKFSB) — Iš Stokholmo praneša, kad pasiuntus laiškus kaikiurims žydams, gyvenusiems Lenkijoje, Baltijos valstybės ir nacių okupuotoje Rusijos dalyje, dažnai tie laišukai grįžta, o ant jų vokiečių pašto valdininkų uždėtas toksai užrašas: "Mirė likviduojant (išspen- "Mirė likviduojant (išspen- (klausimą)."

LIETUVOS PRANCIŠKŲNŲ PADĖTIS NACIŲ OKUPACIJOJE.

(LKFSB) 1941 m. birželio 22 d. prasidėjus rusų-vokiečių karui, komunistai sudėgino Kretingos pranciškonų vienuolyną Kolegija, Šv. Antano Namus, klierikų namus. Bažnyčios viršus visas sudėgė: stogas, labai brangūs vargonai, dideli karpai. Šv. Antano namų, kur gyvena amerikiečiai, liko sienos. Taip pat ir Šv. Antano kolegijos. Kretingos vienuolyną pranciškonai no rėjo atstatyti, buvo jau ir medžiagą susivežę, bet naciai nedavė leidimo ir, rodos, visą medžiagą konfiskavo. Dabar Kretingoje gyvena privačiame name penki kunigai ir penkiolika broliukų. Bažnyčios stogas yra uždėtas ir bažnyčioje yra laikomas pamaldos, tačiau šiaip jau religinę veiklą Lietuvos pranciškonų naciai siaurina. Dar kol kas abu vienuolynai Kaune veikia ir pranciškonai klierikai lanko Kau no Kunigų Seminariją. Kaune vienas vienuolynas yra prie Vytauto bažnyčios, kitas Žalajame kalne. Naujokyno vienuolyną Pajūryje, kurį pranciškonams buvo dovanojęs Nausėda, naciai negražino. Ten dabar yra žemės ūkio mokykla. Negrąžintas ir pranciškonų ūkis Kretingoje. Užsienyje — Italijoje yra 10 Lietuvos Šv. Kazimiero Pranciškonų kunių pranciškonų, Jeruzalėje — vienas, Vokietijoje du kunigai ir 14 klierikų. Jie visi negauna leidimo grįžti į Lietuvą. Amerikoje yra 4 Lietuvos pranciškonai: 2 kunigai, vienas klierikas ir vienas broliukas. Buves Kupiškio gimn. mokytojas Puodžiūnas, prieš keletą metų stojęs į pranciškonus jau yra išventintas kunigu, turi vardą-tėvas Patricijus ir kapelionauja Kretingos valstybinėje gimnazijoje.

"Lietuvių Žinios" "Lithuanian News"

Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Draugija... The Lithuanian R. C. Literary Society... Subscription Rates... In U. S. A., one year \$1.50...

Kaip Buvo Žudomi Krikščionys Šiaurės Afrikoje

Kankinių mirtimi žuvo ŠS. Perpetua, Felicita ir Kiti Kankiniai Bažnyčios persekiojimo laikotarpy.

Daug šimtmečių atgal krikščionių kankinių kraujas apšlakstė Šiaurės Afrikos žemę, kurdabar galingos Antrojo Pasaulinio Karo armijos sgrumiasie viena prieš kitą.

Anais laikais kova buvo tarp krikščionių ir pagonų, būtent, tarp tų, kurie kovojo už Kristų ir dėl Kristaus, ir tų, kurie kovojo prieš Kristų, persekiodami krikščionis ir tuo varydamiesi sugriauti Bažnyčia ir panaikinti Kristaus mokslą. Gi šiandien žiauriausias karas eina tarp tų, kurie iš dalies ir demokratijos principus, ir tų, kurie neapkenčia Kristaus ir persekioja Jo Bažnyčią, norėdami sugriauti krikščioniškąją civilizaciją.

Šiaurės Afrikoje Kristaus mokslas buvo skelbiamas nuo pat krikščionybės pradžios. Garsusis Tertulijonas, Šv. Cyprijonas ir Šv. Augustinas garsėjo tame kontinente. Tačiau, barbarų invazijos, Moslemo antpuoliai ir vėliau Mohametonų antplūdziai sutrukdė krikščionybės plitimui ir klėstėjimui toje pasaulio dalyje.

Garsioji Kartaga, buvusi pats svarbiausias krikščionybės centras Šiaurės Afrikoje, dabar težinoma tik iš vardo, kurs nebe svarbus karu raportuose. Nūngi, tą vardą sunku besurasti ant žemėlapių.

Persekiojimo laikotarpis buvęs baisus, kruvinasis Ankstyvais krikščionybės amžiais Afrika priklausė galingai Romos imperijai. Kai pagonai romėnai savo imperijoje persekiojo krikščionis, tuo pačiu juos persekiojo ir Afrikoje. Istorijos metraščiai kalba apie žiaurios persekiojimus tų, kurie išpažino Kristų kaip Dievą ir pratinosi gyventi krikščioniškose dorybėse. Tasai krikščionių persekiojimo laikotarpis buvęs baisus ir kruvinasis jauniosios Katalikų Bažnyčios egzistavimo pradžioje.

Iš tarpo nesuskaitomų kankinių, kurie dėl Kristaus kentė persekiojimus ir žuvo kankinių mirtimi, buvo ŠS. Perpetua, Felicita ir kiti trys artimieji bendrai. Katalikų Bažnyčia dideliai pagerbia pirmasias dvi šventas moteris, kurios kankinystės mirtimi žuvo 203 metais, ir jų vardai turi savo vietą antrame šventųjų minėjime Šv. Mišių kanone. Katalikų Bažnyčia kas met kovo 6 dieną taip pat garbingai mini tų šventųjų moterų ir artimųjų jų bendrų kankinių šventę.

Perpetua, gimusi gal dideliame Kartagos mieste 181 metais. Tada Kartaga priklausė pagonams romėnams kaip Romos Imperijos Provincija Afrikoje. Tačiau, kaip matyti, Perpetua nebuvo Romos pilietė. Kitaip ji nebūtų buvus kankinystės mirčiai pasmerkta sudraskyti plėšriams žvėrimis, bet būtų turėjus žvėryti savo galvą nukirtimui.

Jaunoji krikščionė motina su kitais pasmerkta už tvirtų tikėjimą

Perpetua buvo ištėjęsi budama dar jauna. Iš parasyto prieš mirtį dienoraščio, nieko nežinome apie jos vyrą, galėjo būti gyvas arba miręs. Jei ji savo dienoraštyje nieko nemini apie jį, tur būt dėl to, kad nedalyvavo pasmerktoje jos gyvenimo ir kankinystės valandose. Visgi, žinome, kad tame svarbiame kankinystės momente, ji skaitėsi esanti 22 metų amž. ir buvusi jau motina. Nors katechumenė, bet ji reikė esanti krikščionė.

Tėvas buvęs pagonas, kurs, atėjęs su jos kūdiku į teismo rūmus, ryžosi atkalbėti gražuolę savo dukterį, kad atsisakytų nuo tikėjimo. Net teisėjas Hilarijonas, atsisvelgdamas į jos patogumą ir gražumą, mėgino ją atkalbinti, reikšdamas: "Bent pasigailėk savo tėvo senatvės ir tavo sunaičio kūdikystės. Padaryk auką imperatoriaus apsaugai."

"Aš to nepadarysiu," ji atsiliepė. "Ar esi krikščionė?" tada klausė teisėjas. "Aš esu krikščionė," ji atsakė.

Tada teisėjas Hilarijonas sudraskymui pasmerkė plėšriams žvėrimis kartu su ja ir visus kitus artimuosius bendrus už tvirtą tikėjimą į Kristų. Iki žiauriau mirčiai visi kankiniai buvo sumesti į kalėjimą.

Kankinių mirtimi žuvo dėl Kristaus meilės Kartu su Perpetua pasmerkta žiauriau mirčiai dar keturi kiti kankiniai, iš kurių Felicita ir Revokatus buvo vergai.

Felicita, budama kalėjime, pagimdė gražią dukrelę, kurią krikščionims atidavė išauklėjimui. Kiti du kankiniai buvo Saturninus ir Satorus.

Satorus visą laiką pasilikto kalėjime su pasmerktais žiauriau mirčiai kankiniais, juos mokindamas ir guodamas. Kaip kitų nurodoma, Satorus tuo metu pakrikštijo visus įkalintuosius dar prieš mirtį.

Mirties ištarmė turėjo įvykti besiantarčiame festivalive. Būnant kalėjime, nusikaltėliams pasmerktais siems prieš mirtį dažniausia buvo teikiama laisvė laiką praleisti puotavime arba gietuokliavime. Tačiau, Perpetua, pabaigus rašyti labai svarbų dienoraštį, su kalėnais, artimaisiais bendrais krikščionimis, tos laisvės proga, pasinaudojo švęsti Agapę, būtent, broliškoje vienybėje vakarieniaujant mūsų Viešpaties Vakarieniės atminčiai.

Tuo būdu ankstyvieji penki krikščionys kankiniai prisirengę žiaurios kankinystės mirčiai. Pradžioje jie buvo plakti, paskui prirežtiuoti prie laukinių plėšrių žvėrių ir vilkti, gi romėnų kareiviai ir smalsi pagoniškoji publika be pasigailėjimo žiūrėjo ir gavo džiaugsmą.

Tikrovėje, leopardas ir meška buvo paleisti ant Saturnino ir Revokato. Tas pats leopardas sudraskė Saturną. Didelia mpažuokimui, įšėlusi laukinė karvė buvo paleista sudraskyti Perpetuą ir Felicita. Perpetua buvo pirma sužalota, gi Felicita daug skaudžiau. Kai tos dvi krikščionės kankinės susiglaudė šalia viena kitos ir laukė antrojo puolimo, klykstanti publika sušuko: "Gana!" Po to, Perpetua ir Felicita kartu buvo nužudytos.

Tokiuo būdu ankstyvieji penki krikščionys, būtent, Perpetua ir Felicita su artimaisiais savo bendrais kankintais ir žuvo kankinystės mirtimi vien iš meilės dėl Kristaus.

A. Matutis

Lietuvos Viltis ir Baimė

Rimtas ir įtakingas jezuitų leidžiamas katalikų savaitraštis "America" vasario 20 dienos numeryje Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 25 metų sukakties paminėti dėjo labai palankų Lietuvai vedamąjį ir du straipsnius Kun. J. R. Kidyko ir Kun. A. J. Miciuno. Lietuvai parodytu palankumui ir jos teisėtą aspiracijų gynimu sukakties proga šis rimtas žurnalas konkurentų neturi.

Dėdama Kidyko ir Miciuno straipsnius redakcija nuo savęs pastebi: "Rusijos pažiūra į Baltijos valstybes lieka viena svarbiausių ir kebliausių problemų pokariniam susitvarkyme. Kadangi Jungtinės Amerikos Valstybės loš vadovaujama rolę susitarime, todėl yra svarbu, kad visuomenė čia būtų gerai informuota apie Baltijos kraštų padėtį."

Kun. Kidykas aprašo bolševikų vykdytas deportacijas Lietuvoje, kreipdamas dėmesį į vieną didžiausių lietuvių tautos nelaimių. Taip pas jis nurodo, kad bolševikai grįžę į Lietuvą pasistengtų atkeršyti už sukilimą prieš juos, nes lietuviai nenori nei bolševikų, nei nacių, o tik laisvos Lietuvos. Tą gražiai parašytą straipsnį kun. Kidykas užbaigia klausimu: "Mielas ir miela Amerika: Ar dabar Jūs suprantate, kodėl daugelio amerikiečių širdys kankinamos baime, skaitant "geras naujienas apie rusų pergalę"?"

Kun. A. J. Miciunas straipsnio pradžioje nurodo, kad "naujos" Lietuvos sukaktis nereiškia, kad ta šalis yra nauja, nes Lietuva nepriklausomą gyvenimą gyveno 13-16 šimtmečiuose, o vėliau unijoje su Lenkija abi valstybės buvo valdomos garsiosios Lietuvos kunigaikščių Jogailaičių dinastijos. Raudonųjų išniekinta, mindžiojama ir sukruvinta Lietuva tikėjosi, kad iš dviejų blygybių vokiškoji gali būti švelnesnė, bet lietuviai išsitikino, kad abu agresoriai yra tos pat rūšies — abu naikintojai ir žudikai, vieną — kraujo ištroškusi meška, o kitas — urzgiantis vilkas. Nežiūrint į tokias sunkias ir slėgiančias sąlygas, Nemuno lygumų gyventojai

tikisi, kad laisvė jiems ir vėliau bus gražinta. Lietuviai buvo daug kartų pajungti, bet niekumet nebuvo užkariauti.

Lyg ir sintezė tų dviejų straipsnių įdėtas Lietuvai palankus vedamasis, kuriam integralumui aukščiausius principus nustatė Šventasis Sostas ir Atlanto Čarteris. Pirmieji penki Popiežiaus Pijaus XII paskelbti punktai jo Kalėdų kalboje 1939 metais pareiškia: "Pagrindinė teisingos ir garbingos taikos sąlyga yra užtikrinti teisę į gyvenimą ir nepriklausomybę visoms tautoms, didelėms ir mažoms, stiprioms ir silpnoms. Vienos tautos valia gyventi neturi būti mirties sprendimu kitai tautai."

Šis nuoširdus ir prielankus Lietuvai vedamasis užbaigiamas: "Duok Dieve, kad santvarka, paremta ant tikros "juridinės tvarkos" būtų realizuota; ir kad ji būtų garbingai pritaikinta Lietuvai ir jos sesutėms respublikoms."

Taika Šiaurėje?

Nuolatinis "New York World-Telegram" bendradarbis Wm. Philip Simms vasario 25 dienos numeryje, svarstydamas Suomijos-Rusijos taikos galimumus, nurodo, kad Rusijai užpuolus Suomiją 1939 metų lapkričio mėnesį, buvo aiškina, jog Maskva bijojusi, kad kokia spresnė pajėga galinti panaudoti Suomiją kaip bazę užpulti Sovietų Sąjungą. Matomai prisilaikant šitos argumentacijos 1940 metų kovo mėnesio taika pareikalavo iš Suomijos atsisakyti nuo 16,000 kvadratinų mylių teritorijos, esančios tarp Leningrado ir Viipuri. Šita teritorija Suomija atgavo.

Toliau Simms šitaip išvedžioja: "Bet santykiai tarp Rusijos ir Suomijos motamai pergyveno drastišką pasikeitimą. Tas pats turėtų tiktis ir santykiams tarp Rusijos ir visos Rytų Europos. Sąjungininkų tikslas yra sumušti Vokietiją ir laikyti ją bejėgia, kad negalėtų kėnkti savo kaimynams. Todėl jei Rusija ir jautė bet kokį pavojų iš Suomijos pusės, arba iš trijų Baltijos valstybių, ar Lenkijos pusės — šita baimė greit virs tik praeties reikalu.

Taika su Suomija neturėtų sutikti neperžengiamų kliūčių. 3,863,753 suomių vargiai atakuos 170,000,000 Sovietų Sąjungos piliečių. Taip pat neatakuos jų 10 milijonų švedų ir norvegų, nei šeši milijonai latvių, estų ir lietuvių, nei pagaliau visi kartu susidėję. Jei sąjungininkų planai realizuosis, kaip laukiama, jei tik jau kartą Vokietija ir Japonija bus sunaikintos, milžiniškai Rusijai nereiškės nieko pasaulyje bebijoti."

"Kauener Zeitung" (X. 7) praneša, kad į Taurage sugrįžę 700 "vokiečių repatriantų į senąją tėvynę." Jie ligšiol buvę apgyvendinti Warthegau (Poznanės srityje). Vyrai į Taurage atvykę jau anksčiau, o dabar atvažiavusios ir jų šeimos.

Blogi Darbai, Blogi Vaisiai.

Labai klystų tas, kuris sakytų: "Man nieko nepakenks blogi draugai." Tai būtų panašiai sakyti: "Man nieko nepakenks gerti nuodas." Kaip nuodai yra kenksmingi mūsų sveikatai, taip blogi ir nemorališki draugai yra kenksmingi mūsų dvasiniam gyvenimui. Pavyzdin: Slaugės (norses) knirios tarnauja per ilgus metus džiovininkams, be mainos, jos pačios apserga džiova. Daktarai arba slaugės, kurie be atmainos dirba prie pamiešelių (bepročių) patys apserga proto liga.

Nevien žmonės užsikrečia bauriomis ligomis nuo kitų ligonių, bet ir medžiai padaro panašiai. Pasodk augalus netoli pušų, agrastų bus juodomis plėkėmis. Pasodk obole tarpe eglių ir pušų, obočiai bus maži, nuklėti ir plėkuoti. Kodėl? Todėl, kad jie yra netos pačios rūšies ir viens kitam priešingi. Blogi vaisiai. Vieną supuvusį bulbė maiše supūdis visas bulbes. Panašiai žmonės gyvendami su blogais žmonėmis komunistais ištvirkėliais, pasidaro panašūs viens kitam.

Labai yra teisingas pasakymas: "Paukščiai vienuotplunksnų laikosi savo pulko." Atidarykime savo akis pažiūrėkime į gamtą, ką matysime? Važiuojam miškų, krūmų, kurie natūrališkai auga: ažuolai auga su ažuolais egles su egėmis pušys su pušymis, ir tam panašiai. Jeigu matome vieną medį augant, tai jis bus arba senovės milžinas arba jis bus žmogaus pasidintas ir gjobojamas.

Panašiai ir žmonės išsilauko geri, gyvendami su gerais, o blogi tampa bjauriais, gyvendami su saviškirtime gerus draugus kasime gerais. Saugokimės komunistų, bedievių, ištvirkėlių, kad neužsikreštumė jų ligomis.

DVI IŠ LIETUVOS I USA ATVYKUSIOS VIENUOLIOS (LKFSB) — Lietuvai

vienuolės A. Sereikytė ir B. galskytė, kurios turėjo apšleisti bolševikų okupuotą tėvynę ir kurios buvo ilgai apsitojusios Argentinoje, dabar atvykusios į Jungtines Amerikos valstybes apsitojusios savo vienuolijos motinai kame name Villa Maria Thompson, Conn. Kiek pasilsėjusios po kelionės atkūrekolekcijas. Neuzilgo aplankyti Čikaga. Abi jos aukštu išsilavinimu ir protusios dirbti organizacijoje, taigi lietuvių visuomenė su didele viltimi žiūri į jų atvykimą. Ta proga galime prisiminti, kad jų gregacija, kurios vardas yra Nekaltai Pradėtosios Šv. Marijos Seserys, Amerikoje yra įsikūrusi trijose vietose seserys dirba Marianopolis Kolegijos namuose, Hinsdale le seminarijoje ir Villa Maria, Thompson, kur yra noviciatas. Seserų padarinių apžadus turi 19, norinčių — 2 ir postulacijų — 1.

Rimties ir Apmatymo Laikui Atėjus

Šią savaitę, su Pelenų diena, visas katalikiškas pasaulis pradėjo rimties ir apmatymo laikotarpį — vadinama Gavėnia. Gavėnios laikui susilaikome nuo triukšmingų pasilinksminimų ir sočių valgių. Katalikų bažnyčia patardam air net įsakydama savo nariams, Gavėnios laike, kiek susivaržyti, atlieka didelį žmogaus auklėjimo darbą.

Pasninko užlaikymu ar susilaikymu nuo triukšmingų pasilinksminimų, įrodama, kad žmogaus dvasia yra kuno ir jo troškimų viešpats ir valdytojas. Tokiu būdu pakeliamas žmogaus vertė, nes atiduodama pirmenybė dvasiai ir kūnas, su visa savo gyvuliškąja prigimtimi, sutramdomas — suvaržomas. Pasaulio kultūros ir net civilizacijos istorija mums duoda daugybę pavyzdžių kad visi didieji pasaulio genijai — protautojai, išradėjai, buvo didelės dvasios žmonės ir praktikavo kūno apmarinimą.

Nėra žinoma atsitikimo, kad smaguriautojai ir kuno lepintojai būtų atlikę kokį nors žymesnį pasaulyje darbą. Todėl siekdami žmonijos pažangos ir kultūros kilimo, nuosirdžiai priimkime Bažnyčios nurodymus bei patarimus, kaip pasninkų taip ir kuno suvaržymų atžvilgiu.

Katalikų Bažnyčia turi beveik 2000 metų patirimą ir ką ji viešai savo įsakymais nustato, tai bukime tikri, kad visa tai išeis mums ant naudos. Gražiai ir tvarkingai praleisdami Gavėnios laiką patobulinsime savo dvasios gyvenimą ir su didesne sau nauda, sulauksime visiems Krikščionims taip brangios Kristaus iš numirusių atsikėlimo šventės — Velykų. Koks galingas ir mums išganingas bus ateinančių Velykų "alleluja," jei tą giesmę giedosime budami, per atgailos sakramentą, pažiningoje taikoje su mūsų Išganytoju.

Karo Metu Sąžiningiau Atlikime Savo Valstybines ir Visuomeniškas Pareigas

Dabartinis karas yra pilna to žodžio prasme totalinis arba visuotinis, kurį laimėti galime tik visų žmonių nuosirdžiomis pastangomis. Bet koks apsileidimas, ypač valstybės pareigų išpildyme, silpnina mūsų šalies karo pastangas. Visi suprantame, kad karui vesti reikalingos milžiniškos sumos pinigų, kurie gaunami tik mokesčių (tax) mokėjimo ir paskolos bonų (War bonds) pirkimo keliu. Kovo 15 d. yra paskutinis terminas įteikti savo "income tax" už 1942 metus ir sumokėti bent 25 proc. priklausančių mokesčių. Išpildykime tą pareigą kuosažiningiausiai, kad nei vienas lietuvis nepapulti į skaičių tų apsileidėlių piliečių kuriuos valdžia rengiasi smarkiai bausti už taxų nemokėjimą. Taipgi niekuomet nepamirškime antros svarbios pilietinės prievolės, tai pirkimo "War bonds." Pirkime karo bonus pastoviai įvestuodami į juos, nuo būtinų pragyvenimo išlaidų atliekamus savo pinigus. Tai geriausias pinigų taupymo būdas ir tikriausias kelias mūsų šaliai į neabejotiną pergalę.

Be viesų pilietinių pareigų turime neužmiršti ir savo visuomeniškas pareigas, kaip aukavimą Amerikos Raudonajam Kryžiui ir savo tautos laisvės reikalams. Kaip Amerikiečiai ir ištikimi šios šalies piliečiai šį mėnesį (Red Cross vėjus metu) atiduokime savo auką tai begalo reikšmingai, ypač karo metu, organizacijai.

O kaip lietuvių tautos nariai ir garbingi savo gimtosios žemės vaikai, neatsakysime dalelę savo metinio uždabio paskirti Lietuvos išlaisvinimo kovai vesti. Tai bus ir visos mūsų didžiosios ir viešosios prievolės kaip gerų amerikiečių ir ištikimų savo tautos narių. Išpildykime jas sąžiningai ir tada tikrai jausime pasitenkinimą savo veiksmis.

Šiais laikais dauguma mūsų gerai uždirbame todėl skirdam idalį lėšų viešiesiems valstybės reikalams neturėtumėm mažinti savo aukų bažnyčios, mokyklos, savos spaudos ir organizacijų išlaikymui, kurios šio karo metu netik neturi nukentėti, bet dar sustiprėti. Čia minėtos įstaigos yra taip svarbios kiekvieno civilizuoto žmogaus gyvenime, kad jas nuskriausti arba jų veikimą susiaurinti būtų labai praigaštinga dėl mūsų pačių ir mūsų kariaujančios šalies.

Išpildyk Income Tax raportus iki 15d. Kovo — March

Pirk Karo Bonus ir Ženklius Padėti Amerikai išlaisvinti Karą.

PITTSBURGH ZINIOS

South Side

SEKMINGA LIETUVIŲ BIZNIERIŲ VAKARIENĖ

Tradicinė biznierių vakarienė, šįmet, užgavėnių vakarė, tikrai gražiai pasisekė. Atsilankė nepaprastai didelis skaičius asmenų, skaniai pasivalgė ir gražiai pasilinksmino, prie geros muzikos. Aplinkui skambėjo lietuviška daina, jaunimas doko, o vyresnieji susėdė prie stalų vaišinosi ir šnekučiavo bei dienos klausymus gyveno. Musų parapijos vakarai kas kart darosi linksmesni ir populiškesni. Vakarienėje dalyvavo didelis būrys Pittsburgho biznierių, svečiai kunigai: E. Vasiliauskas, P. Lunskis, J. Skripkus ir pats parapijos klebonas kun. Kazėnas. Vakarienę pagamino musų parapijos garsiosios šeimininkės, kurios tikrai skaniai moka išvirti ir gražiai svečiams patarnauti. Kaikurie biznieriai dėl šios vakarienės aukavo po \$5.00. Tikimasi, kad iš šio vakaro liks gražiausio pelno Šv. Kazimiero parapijai. Vakarienės pasisekimui daug darbavosi parapijos komiteto nariai ir biznieriai: Simonavičius, A. Marculaitis ir kiti.

North Side

KAREIVIŲ GARBĖS LENTOS IR VĒLIAMŲ PAŠVENTINIMAS

Kovo 28 d., 3 val. po pietų musų parapijos bažnyčioje bus iškilmingai pašventinta kareivių garbės lenta (Honor Roll) ir Amerikos bei Popiežiaus vėliavos. Po bažnytinių apeigų, naujojo parapijos svietainėje rengiama vakarienė su atitinkama programa. Bus įdomių kalbų ir kitokių pamarginimų. Ta pačia proga North Side lietuviai paminės Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų ir Klaipėdos atplėšimo nuo Lietuvos 4-rių metų sukaktį. Užprašomi visi musų kolonijos lietuviai ir svečiai iš plataus Pittsburgho dalyvauti tose nepaprastose iškilmėse. — B.

Iš West End

NAUJO KLEBONO PAGERBIMO VAKARAS

Pereitą sekmadienį, kovo 7 d., mokyklos svietainėje susirinko labai gausingas būrys parapijonų ir susipažinimo su naujuoju klebonu, kun. P. Lunskiu, vakarą. Vargonininkui A. Sadauskui vadovaujant vyrų choras pradėjo vakarą su Amerikos Himnu ir padainavo keletą lietuviškų dainelių. Atlikus dainų programą parapijonų atstovai nuosirdžiomis kalbomis pasveikino naują kleboną ir įteikė dovanų. Po pasveikinimo trumpai kalbėjo ir naujasis Dvasios Vadas, dėkodamas parapijonams už parodytą prielankumą ir dovanas. Baigiant

programą A. Sadauskas solo padainavo 3 daineles ir už baigę programą Lietuvos Himnu. Programos vedėju buvo vienas iš Komitetų Antanas Skrebis. Pasibaigus programai gausinga publika dar ilgai linksminosi ir sav otarpe šnekučiavosi. Buvo gerų užkandžių gėrimų ir graži muzika.

L. P. D. A. Mėnesinis Mitingas

McKees Rocks lietuvių klubas laikė savo susirinkimą, kuriame buvo nutarta, kovo 28 d. surengti vakarienę dėl U. S. A. Raudonojo Kryžiaus. Klubietės apsiėmė paruošti vakarienę. Vakarienės tiktas nustatytas \$1.00. Visas pelnas eis dėl Raudonojo Kryžiaus naujos. Musų draugija tikrai gražiai gyvuoja, narių turi 250, pinigai yra geram stovyje. Buvome pirke karo bonų už \$1500.00, o dabar nutarta nupirkti dar už \$500.00. Apsivalius nuo bolševikiško elemento dabar mums niekas neturkdo veikti.

Homestead, Pa.

DIDELĖS IŠKILMĖS MŪSŲ PARAPIJOS SVETAINĖJE KOVO 21 D.

Kaip jau buvo rašyta peraitame "L. Ž." nymeryje, kovo 21 d. musų parapijos svietainėje įvykis didelės patriotinės iškilmės — Lietuvos Nepriklausomybės 25 m. ir Klaipėdos nuo Lietuvos atplėšimo 4-rių metų sukakties paminėjimas. Bus kalbų tautiškų šokių ir dainų programa. Kalbas pasakys naujasis Šv. Vincento parapijos klebonas kun. P. Lunskis, "Lietuvių Žinių" redaktorius S. Gabaliauskas ir žinomas Pittsburgho biznierius P. Pivaronas. Šokių ir dainų programą išpildys musų parapijos mokyklos mokiniai, vadovaujami seserų mokytojų. Programo vedėju pakviestas kleb. kun. E. Vasiliauskas. Į šį minėjimą kviečiami visi Pittsburgho miesto ir specialiai Duquesne, Braddock, ir Homestead lietuviai. Visam šių iškilmių rengimo darbu vadovauja 9 asmenų komitetas, kuris pereitą sekmadienį turėjo savo posėdį ir savo tarpe pasiskirstė darbais. Komitetas turi viltį, kad musų apylinkės lietuviai gausingai atsilankys tokiose retose ir nepaprastose iškilmėse, kokių senai bebuvu musų apylinkėje. Programos pradžia 7:30 p. m.

—Jau buvome rašę, kad vokiečiai uždarė Lietuvos Prekybos ir Pramonės Rūmus, kurių vietoje įsteigta "Lietuvos generalinės srietieskio rūmai". Šių vadovybėn paskirti vokiečių generalinio komisariato valdininkai. Dabar patirta, kad uždaryti tai p pat Žemės ūkio Rūmai. Jų vietoje vokiečiai įsteigė "Vyriausiąją žemės ūkio gamybos valdybą".

PITTSBURGHE IR APYLINKĖSE APSIDAIRIUS.

Povilas Savolskis, žinomas Homestead, Pa. biznierius, dalyvaudamas Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų sukaktuvių iškilmėse, vasario 14 d. Lietuvių Piliečių svietainėje, Pittsburgh, Pa. renkant aukas Amerikos Lietuvių Tarybos reikalams, aukavo \$5.00, bet per klaidą jo pavardė aukotojų sąrašė iškreipta. Redakcija šiuo gerb. Povilą Savolskį atsiprašo už įvykusią klaidą.

"INCOME TAX" RAPORTŲ ĮTEIKIMAS BAIGIASI, KOVO 15 D.

Visi mokesčių mokėtojai turi teikti valdžiai savo "income tax", už 1942 m., raportus iki kovo 15 d. Musų skaitytojų patogumui, "Lietuvių Žinių" redakcijoje, 119 So. 22nd Street, išpildomi tokie raportai. Pavėlavusieji ar laiko neturintieji gali ateiti išpildyti raportus ir sekmadienį tarp 2:00 ir 7:00 p. m., o pirmadienį ir kitomis dienomis visą dieną.

DIDŽIOSIOS VALSTYBĖS TARIASI APIE POKARINĘ EUROPOS SANTVARKĄ

(LKFSB) — USA ir Britanija jau dabar, kaip praneša "Newsweek," tariaisi, kaip šio karo pabaigoje bus sutvarkyta Vokietija ir kitos Europos valstybės. Numatoma, kad Jungtinių Tautų karinė ar politinė specialiai tam reikalui sudaryta taryba ilgesnį laiką pokauro kontroliuos Europos gyvenimą. Apsvarsčius tuos klausimus su britais, neužilgo numatoma sueiti į bendrus pasitarimus ir su Maskva. Ypač Amerika yra užinteresuota dabra rkuoankščiau pasiekti susitarimą apie pokarinę san tvarką, šitam darbui vadovauja State Departmentas. Pasitarimuose, beabejo, paliečiamas ir Baltijos valstybių, taigi ir Lietuvos likimas, taigi būtų svarbu kuoryškiai pareikšti lietuvių laisvės troškimą senatoriams, kongresmanams ir kitiems asmenims. Tą savo rezoliucijomis ir asmeniškai susitikimu turėtų neatidėliojant daryti musų įtakingesnieji asmenys, organizacijos, parapijos ir tt.

Kraus JEWELER

Expert Watch Repairing SILVERWARE — CLOCKS

"IT PAYS TO COMPARE OUR PRICES." THE FINEST QUALITY OF MERCHANDISE OBTAINABLE EVerglade 4850

1816 Carson Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

Išpildyk Income Tax raportus iki 15d. Kovo — March

Nujoj Kaledonijoj

PASTABA: Šis straipsnis yra sudarytas iš laišku, kurie buvo parašyti p-lės. Edna Patterson, Amerikos Raudonojo Kryžiaus Štabo narės, su Raudonojo Kryžiaus Servicemen's Club Naujojo Kaledonijai. Laškai buvo parašyti balandžio, gegužės ir birželio mėnesiais neaitais metais.

Štai aš esu Naujoj Kaledonijoj. Kelionėje mus išgaidino tikrai vienas submarinas nors vėliau sužinojome, kad daugelis jų laukė musų konvojaus Atlantike. Ačiū Laivynui mes pervaziavome be jokių įvykių. Musų Laivynas atlieka milžinišką darbą, daug daugiau negu mes žinome. Laivai sudarė neužmirštiną vaizdą: kruzierių ir kiti—puikioj formacijoj, viršui ir lėktuvai. Kai kada jūs matote tokius vaizdus filmose.

Mes abejojome ar kada nors pasieksime šia vietą, bet musų pulkai atvyko pirmiausia. Japonai musų nenorėjo čionai įsileisti tai galite išsivaizdinti kiek susijaudinimo buvo kelionės paskutinėse dienose. Mes nežinojome ką tenai rasime, bet atvykome čionai be jokių nesmagumų.

Čia gyvenimas labai primityvus. Moters apsiautusias tikrai sijonais, o vyrai dėvi trumpas kelnes. Kai kurie apsidabaltai apie akis, kad būtų lyg su monokliu. Plaukai nudažyta bauria raudona spalva.

Keista išgirsti apie padangų ir aliejaus trukumus, čionai mes negalime pirkti rašomosios popieros, sviesto, bulvių, o kaslink maudynių arba karšto vandens, apie kuriuos mes visiškai nepagalvojame namie, čionai jie visiškai užmiršti. Keista kaip greitai galima prisprasti prie dalykų. Mes apsieiname be jų ir jie mums nerūpi.

Jūs niekad nepažintumėte musų dabar su skardinėm ant galvų, dujų maskomis, sėdinčius ant žemės ir valgančius. Vėliau susiformavę linijos laukancios išplauti savo skardines lėkštes, puodukus ir šaukštus, naktį, šydų apsidengę nuo uodų. Jeigu man kas būtų pasakęs kad taip galėčiau gyventi nebučiau tikėjusi.

Mes dabar sutvarkėme Raudonojo Kryžiaus patalpas, ir antradienį buvo atidarymas. Generolas ir visa aukštuomenė atsilankė kaip ir francuzų karininkai ir miesto oficialai.

Šiuomi laiku aš pildau šeiminkės pareigas Raud. Kryžiaus Servicemen's Klube čionai. Ši tarnyba man nauja bet labai patinka. Mano pareiga yra suteikti musų vyrams naminę nuotaiką; pasikalbėti su jais, sugalvoti žaidimus, paduoti jiems rašomosios popieros arba knygu, jeigu turime. Mes dabar turime apie 20 knygu, bet tai neužtenka. Paprašykite visų, kurie gali, kad mums, atsiųstų žurnalų, knygu ir ką tik gali siųsti skaitymui. Šie dalykai turi būti persiūsti mažiuose pa-

keliuose, nes laivai nepriima dideliu.

Trečiądienį pakvietėme savanorius, bet revoliucija tarp nepriklausomųjų francuzų ir Vichy, įvyko mieste, ir viskas užsidarė, net ir mūsų klubas. Visi miesto žmonės vaikščiojo gatvėmis ir sakė prakalbas. Jokių susikirtimų neįvyko ir kiekvienas apsiėjo draugiškai su amerikiečiais, tai mes nėsame jokiam pavojuje.

Mūsų namas nelaibai didelis, telpa apie 100 vyrų. Visą šeštadienį ir sekmadienį pas mus užėjo labai daug kareivių, pasisvečiuoti, skaityti ir t.t. Buvo tiek daug kad nebuvo vietos nei stovėti. Kitur jiems nėra kur eiti. Šiandieną ir vakar daug darbo. Paštą reikėjo išdalinti, vakar dirbau nuo 9 ligi 9 mirimai, paskyrimai, gimimai, šeimų nesusipratimai, vedybos ir išsikyrimai tenka išspresti. Aš klausau, kiek tokių problemų man pasakau ką manau ir stengiuosi jiems padėti. Vienas iš jų šiandieną man pasakė kad buvo labai dėkingas man todėl, kad padėjau išspresti rimtą problemą ir gražinti savimi pasitikėjimą.

Šis darbas yra labai malonus kada mes visi drauge galime juokauti, bet rimtas kada telegramas praneša apie mirtį kai kuriuose šeimose. Musų pareiga yra jiems pranešti. Vakar reikėjo pranešti vienam vaikiniui, kad jo motina mirė. Jis atėjo čionai tris sykius verkdamas, ir žinai kokia esu verkiau kartu. Tokius įvykius sunku pergyventi—galiau dabar suprasti kodėl Raudonasis Kryžius siunčia moteris į panašias vietas ir, nors aš pergyvenu beveik tiek kiek ir jie jaučia, kad padėdu jų mintis nuraminti. Reikalinga daugiau moterų kariuomenėje.

Jeigu dabar pamatytumete mano kambarį—tikrai manytumet kad jis yra "canteen" — kianšinių, kavos, visokių vaisių, saldainių, cigarečių, lygiai kaip "obuolis mokytojai" nuo kariuomenės ir laivyno. Kiaušinių labai sunku gauti, bet gavau kelis tuzinus iš laivyno. Iš vieno tuzino pagaminau "ice cream" ir nunešiau ligoniams ligoninėje.

Čionai žvaigždės labai šviečia. Ypač viena, kokia tai planeta, šviečia kaip mėnulis. Dabar žinau kaip "tropikų naktis" atrodo, jos tikrai žavinčios. Mėnulis virš jurų, kalnai iš trijų pusių, uostas su laivas prie kranto, bilijonai žvaigždžių, mažas kalnelis apaugęs žolele, kur mes sėdžiame. Ši vieta yra viena iš pavojingiausių ir mes nežinome kada karas mus apsups, bet ligi šioliai, nepaisant visokių darbėlių, viskas puiku.

Income Tax Raportai

išpildomi "LIETUVIŲ ŽINIŲ" RED.

119 So. 22nd St. S. S. Pgh.

"Savas Pas Savą — Lietuvis už Lietuvį"

Pirkite Karo Bonus (WAR BONDS)

Per LIETUVIŲ BUDELE

Gulf Building
Pittsburghhe
Valandos
Nuo 11 iki 5 Val. Vak

C. K. Pikielis
PILDOM INCOME TAX

Nuo 9 val. Ryto iki 1 val. po piet namuose
Nuo 4 val. po piet iki 9:30 val. Vak.

LIETUVIŲ ŽINIŲ REDAKCIJOJE
119 SO. 22nd STREET, SOUTH SIDE

Nelaukite Paskutinės Dienos!

629—5th St., Phone ST. 3298

A. L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS

Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška kopyčia dyka visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. Hemlock 0203
2128 CARSON ST. PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ
JOHN'S MEAT MARKET

SAVININKAS JONAS GRĖBLIUNAS

Kasdien šviežus maistas ir pirmos rūšies prekės Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
CORNER (KAMPAS) 16 and McCLURE AVENUE
TEL. HO. 2589 HOMESTEAD PA.

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ
Krautuvė - Groceries and Meats

ADOLFAS PALECKIS, Savinin.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas, šviežios pirmos rūšies prekės

Tel. Federal 1087
401 Stadium St. Pittsburgh, Pa., Esplen

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS
FIFTH AVENUE CAFE

SAVININKAS JOHN JEZNIS

Skanus gėrimai ir šviežus maistas. Priimame užsakymus banquetams, vestuvėn, sukaktuvėms, vakarienėms, del 350 žmonių iš karto.

FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN
TEL. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ
STANLEY'S QUALITY MARKET

STANLEY SIMONAVICIUS, Savin.

Pirmos rūšies prekės, švariai užlaikomos ir daug pigiau kaip kitur

Tel. Hemlock 1328
2100 CARSON ST. PITTSBURGH, PA. S.S.

A. J. HASER - FUNERAL HOME

Dėmesin Ilgamečiam Graborysteis Bizniui Rupestingas ir mandagus patarnavimas

Phone: FEderal 1622
512 Chartiers Avenue, McKEES ROCKS, PA.

Kaip atsirado pirmas slaptas Lietuvos Laikraštis.

60 metų nuo "Aušros" išleidimo. — Kudirka atskleidžia vieną savo jaunystės paslaptį. — Su Viešpaties pagalba: Basanavičius. — Nuotykis ir kinkų drebėjimas pašte. — "Amerikos Pirtyje" autorius pasakoja, kaip gavo tą slaptą spausdinį.

Atsitikimėlis, kurs nulėmė Kudirkos gyvenimą.

Didis mūsų tautos vyras — V. Kudirka šitaip aprašo tą valandėlę, kada įvyko jo gyvenimo persilaužimas:

— Gavau Nr. 1 "Aušros". Žiūru, pirmame puslapyje stovi — Basanavičius. "Pranašas" — pamislį jau tada apie Basanavičių jau lietuviškai. Ėmiau skubiai vartyti "Aušrą" ir... neprimečiau visko, kas su manim paskui darėsi... Tiek pamenu, akd atstojau, nuleidau galvą nedrįsdamas akių pakelti ant sienų mano kambarėlio... rodos girdėjau Lietuvos balsą sykiu apkalbantį, sykiu atleidžiantį. O, tu, paklydėli, kur išklioi buvai? Paskui pasidarė man taip graudu, kad apsikniaubęs ant stalo apsverčiau... Potam pripildė mano krutinę rami, smagi šiluma ir, rodos, naujos pajėgos pradėjo rasti... Rodos, užaugau išsyk ir tas pasaulis jau man peranktas... Pasijutau didis, galingas: pajutau lietuvis esąs...

Jeigu "Aušra" būtų nieko kito nenuveikusi, tik davusi iš lenkų mums gražinius Kuridką ir tai mes ją labai vertintume, bet tas Prūsuo-se leidžiamas pirmasis D. Lietuvos laikraštis daugeliui atidarė akis, ar sustiprino lietuvišką dvasią, už tat mes dabar su dideliu nuoširdumu minime 60 m. sukaktį nuo to laikraščio atsiradimo.

Kaip kilo mintis leisti lietuvišką laikraštį. Caristinės sprespaudos metu po Lietuvą "buvo ir tam-su ir juoda", lietuviškai skundėsi, kad "nei žodžio, nei rašto mums turėt neduoda." Šviesieji lietuvių tą labai atjautė. Jau vysk. Valančius tuo labai siejosi si ir jo paraginti žmonės rusų valdžiai buvo padavę prašymą, kad duotų leidimą pasirodyti lietuviškam laikraščiui. Net užsieny gyvenę lietuvių artimi žmonės, kaip J. I. Kraševskis ėmė susitikdami lietuvius raginti, kad pradėtų leisti lietuvišką laikraštį, nes, esą, "jei lietuvių nenori mirti kaip tauta, tai turi įkurti laikraštį." Klausimas buvo pribrendęs. Po 1863 m. sukilimo ėmė atsirasti daugiau lietuvių inteligentų, kurie bodėjosi caristinės sprespaudos ir ilgėjosi Lietuvos atbudimo. Linkdami savo mintis raštu išdėti, jie siuntė straipsnius į rusiškus, lenkiškus laikraščius. Kiti daugiau palinko į Prūsuo-se leidžiamą "Liet. Ceitungą." Bet ji buvo leidžiama gotiškomis (vokiškomis) raidėmis, be to skiriama vietos lietuviams, tai kai Basanavičius pradėjo rašyti apie lietuvių pilis ir tame straipsnyje neigiamai atsiliepė apie kryžuočius — vokiečius, Prūsų lietuviškas laikraštis pabijojo spausdinti. Basanavičius tada nusistatė išleisti naują laikraštį, skiria-

ma D. Lietuvai. Kaip pradėjo ir ko siekė. Basanavičius tada gyveno toli nuo Lietuvos-Bulgarijoje, bet jo siela buvo taip arti visų lietuviškų reikalų Jisai ėmė susirašinėti lietuviško laikraščio klausimu. Rado pritarimo. Pirmam numerui medžiagos atsiuntė kun. Norkus, Vištelis, pažadėjo ir kiti. Spausdinimui pinigų sudėjo M. Šernius (150 markių), Vištelis (100 markių) ir Basanavičius (100 frankų). Ir taip spausdinimui J. Mikšui pagelbstint Ragainėje, Albano ir Kibelkos spaustuvėje 1883 m. kovo mėn. išėjo pirmas numeris "Aušros" — pirmo visai Lietuvai skirto laikraščio.

Kaip aušrai auštant nyksta ant žemės nakties tamsybė, o kad taip jau praeivisčių ir Lietuvos dvasia, — šitaip Basanavičius pirmojo numerio įžangoje apibūdina "Aušros" tikslus.

"Aušra" ėmėsi gaivinti lietuvių dvasią ir kovoti dėl lietuvių teisių. Basanavičius įžangoje toliau rašė: — Juk ir mes esame tokiepat žmonės, kaip ir mūsų kaimynai, ir norime visomis teisybėmis, prigulincio-mis visai žmonijai, lygiai su mūsų kaimynais naudotis." O dabar Lietuva per daug jau suminta: "Per ilgus tuos amžius mūsų giminė taip buvo paniekinta ir prispautta, jog už tiesą dyvtytis reikia, kad tik per Viešpaties malonę jį iki šiai dienai dar gyva liko", — rašė Basanavičius.

Tasai lietuvių praeities garbintojas buvo įsitikinęs, kad dpraieitų šimtmečių lietuvių didybės prisiminimas, duos naujos gyvybės ateičiai, todėl "Aušros" planus tokius skelbia: — Mūsų tad ypatingiausias ir didžiausias rūpestis bus duoti pažinti mūsų broliams Lietuvoj nusidavimus senovės gadynės ir veikalus mūsų garbingų sentėvių, kurių darbus ir tėviškės meilę užmiršę, nežinome mes patys, kurių tėvų sūnūs bei anūki esame.

Tą savo didį tautos žadinimo darbą pradėdamas Basanavičius tikisi Dangaus palaimos: — Su Viešpaties pagalba mes kiek pajėgdami ir įmanydami mitrusimės... — sako jis "Aušros" įžangoje.

Skaito pasislėpę, žandarų gaudomi.

"Aušra" išėjo spausdos draudimo metu. Naktimis maišais per sieną ją vilko knygnešiai. Koks sunkus buvo jos platinimas, galime suprasti iš pasakojimo K. Stazdo, kurs kun. Gimžauskui padėdavo slaptame lietuvių vystėse darbe: — Sužinoję, kad Prūsuo-se pradėjo eiti lietuvių laikraštis, "Aušra," labai nudžiugome. Neilgai laukus paršėme ten laišką prašydami ir mums siuntinėti. Vieną vasaros dieną aš vienas nu-

važiauvau į Žiežmarių miestelį ir nuėjau į paštą. Gi žiūriu ant stalo po juostele guli "Aušra." Taip išsigandau, kad nuėmė man rankas ir kojas, nebegaliu nei stovėti, nei žodžio ištarti, tik drebu visas ir gana. Mat tuo pačiu metu nudžiugau ir išsigandau. Maniau, kad pašto valdininkas, pamatęs lietuvišką spausdinį, pasidėjo ant stalo ir laukia, kada aš ateisiu jo paimti, o tuomet mane sugriebs ir į Sibirą išsiųs. Gerai dar, kad valdininkas ilgai ką ten rašė, tai aš tuo laiku atsibodėjau ir įsidrašiniau. Sugalvojau, kaip sakyti ir laukiau. Jis mane pastebėjęs surinko laiškus ir laikraščius, drauge ir "Aušrą" ir sudaręs kas tik buvo siunčiama į Kieta-viškių miestelį, visus man atidavė neatkreipęs mažiausios domės. O kaip aš tuomet eidamas iš pašto džiaugiais, kad likau nesuareštuotas, tai negaliu ir surašyti. O kai atvežiau "Aušrą," kun. Gimžauskui... tai jis irgi nematytai džiaugėsi. "Aušrą" skaitė, gėrėjosi, o tam mūsų džiaugsmui ir galo nebuvo. Tą vakarą ilgai skaitėm, kalbėjom, o einant gulti, užnešiau "Aušrą" ant klebonijos aukšto ir įkišau į šiaudinį stogą, paslėpiau, kad praeikantieji žmonės nesurastų. O tame Kietaviškių klebonijos šiaudiniame stoge jau buvo prikimšta nemažai lietuviškų knygučių.

"Aušrą" patenka autoriui veikalo "Amerika Pirtyje." Kaip dielel buvo "Aušros" įtaka, galime suprasti prisiminę, kokį įspūdį ji padarė mūsų žinomiesiems žmonėms. Antai Vilkutaitis, autorius veikalo "Amerika Pirtyje," taip rašo: — Pamenu gerai tą dieną, kada pateko man į rankas 1 Nr. "Aušros;" buvau tada dar ką tik pabaigęs gimnaziją ir dar tik rengiausi žengti į platesnį sviatą. Kiek tai sykių perskaičiau tada tuos 24 lapelius ir kam tik jų nerodžiau ir neskaičiau, ar ka norėjo, ar ne, ir beveik užmiršau apie tuos šimtus ir tūkstančius milžiniškų rašliaviškų veikalų, kuriuos jau šimtus metų turi mūsų kaimynai ir prieš kuriuos mūsų laikraštėlis turėjo išrodyti dar silpnesniu, nei ką tik užgimęs kūdikis prieš suaugusį vyrą. Ejo metai po metų, mes vis dar negalėjome atsipeikėti nuo džiaugsmo, kurį padarė mums pirmasis mūsų laikraštis...

O J. O. Sirvydas prisimindamas iš knynešio gautus "Aušros" numerius rašo: — Tai buvo, plonos ir spalvotomis nugarėlėmis apkytuotos mėnesinės knygu-tės. Skaičiau — ką sakau — gerte geriau, kas tenai buvo surašyta! Persirašinėčiau pluoškstus eilučių, ir kitiems daviau skaityti... O tų eilučių "Aušroje" buvo. Antai jau pirmame numeryje be Baranausko "Lietuvos Senovės Paminėjimas," skaitome apie lietuvišką kalbą: — O brangi lietuviškoji Šventa kalba prigimtoji! Už žemčiūgus tu brangesnė Ir už viską man meilesnė. Pats Viešpatis kvapu savo Yr atvėręs žodžius tavo, Iš balso viršprigimimo Prie pasaulių sutvėrimo...

Kitais kartais švenčiant "Aušros" sukaktis buvo daromi iškilmingi susirinkimai, leidžiami specialūs laikračių numeriai, ar net knygos. Dėka išmintingos ir demokratiškos USA vyriausybės, čia mes lietuvių turime spaudos laisvę. "Aušros" 60 m. sukaktuvėse mūsų tautos pranašas Basanavičius dvasia kviečia mus dar daugiau branginti savąją spaudą: skaityti išeinamus mūsų laikraščius, juos platin-ti, gyvai prisidėti prie leidimo ir skaitymo bei platinimo savų knygų. O kaip būtų gražu, kad mes šią, garbingą savo spaudos sukaktį atžymėtume išleisdami kokią nors knygelę apie Lietuvą ir lietuvių vargus! Šiandieną Lietuva dejuoja nacių nelaisvėje; grandiniai ant brolių rankų tėvų žemėje mums uždeda pareigą dirbti už juos ir juos var-duojant pasaliui tarti lietuvišką laisvės žodį.

Kitas kartais švenčiant "Aušros" sukaktis buvo daromi iškilmingi susirinkimai, leidžiami specialūs laikračių numeriai, ar net knygos. Dėka išmintingos ir demokratiškos USA vyriausybės, čia mes lietuvių turime spaudos laisvę. "Aušros" 60 m. sukaktuvėse mūsų tautos pranašas Basanavičius dvasia kviečia mus dar daugiau branginti savąją spaudą: skaityti išeinamus mūsų laikraščius, juos platin-ti, gyvai prisidėti prie leidimo ir skaitymo bei platinimo savų knygų. O kaip būtų gražu, kad mes šią, garbingą savo spaudos sukaktį atžymėtume išleisdami kokią nors knygelę apie Lietuvą ir lietuvių vargus! Šiandieną Lietuva dejuoja nacių nelaisvėje; grandiniai ant brolių rankų tėvų žemėje mums uždeda pareigą dirbti už juos ir juos var-duojant pasaliui tarti lietuvišką laisvės žodį.

Įvertino Du Bois, Pa. Lietuvių Parapijos Ir Jos Vado Darbuotę.

Praėjusių metų spalio 29 dieną įvyko J. E. vyskupo Jono Morkaus Gannon, D. D. Sidabrinio Jubiliejaus iškil-mės, kuriose Šv. Petro katedroje, Erie, Pa. dalyvių būta apie 4,000, tarp jų apie 600 kunigų ir vienuolių-seselių. J. E. vyskupas Gannon 25 metai kaip vyskupauja Erie diocезijoje, o kunigu įšventintas 1901 metais.

Tų jubiliejinų iškilmių atminčiai tik ką išėjo meniškasis jubiliejinis, didelio formato iliustruotas, leidinys. Lietuviai turėtų pasiimti pavyzdį iš to meniškai išleisto leidinio, kai spausdina knygas Sidabrinų arba Auk-sinių Jubiliejų atminimui. Gražiai atsiliepiu apie lietuvių par. bažnyčią Šis meniškasis leidinys įdo-

Idomūs skaitmenys apie pirmąjį Lietuvos laikraštį. "Aušra" ėjo į Lietuvą trejus su puse metų, nuo 1883 m. iki 1886 m. birželio mėn. Jos pasirodė 40 numerių, tačiau sujungtų į 29 sąsiuvinis (kartkartėmis teko leisti dvilypius ir tilypius numerius. Pradėta spausdinti Ragainėje, vėliau tais pačiais metais buvo spausdinti perkelta į Tilžę, Mauderodės spaustuvėn, o nuo 1885 m. buvo spausdinama Mikšo spaustuvėje, Tilžėje. Tai spaustuvėi bankrutuojant, žuvo ir "Aušra." Atsakomaisiais redaktorius pasirašinėjo: Basanavičius, vėliau Mikšas, Šliupaš, Jankus, pagaliau vėl Mikšas. "Aušroje" yra bendradarbių visa eilė kunigų, kaip, pvz., Norkus, Gimžauskas, Miežinis, Burbas, Maironis, Jakštas, Katalė, Ilgis. Buvo išspausdintas eileraštis ir vysk. Baranausko. Kai "Aušra" pasirodė, J. Mikšui buvo tik 20 m., Mart. Jakui — 2 m., o Basanavičius turėjo 31 metus amžiaus. "Aušros" spausdinta apie 1.000 egzempliorių. Užsimokėjusių prenumeratorių buvo 1883 metais — 69, 1884 — apie 300, 1885 m. — apie 250, 1886 m. apie 175.

Kitas kartais švenčiant "Aušros" sukaktis buvo daromi iškilmingi susirinkimai, leidžiami specialūs laikračių numeriai, ar net knygos. Dėka išmintingos ir demokratiškos USA vyriausybės, čia mes lietuvių turime spaudos laisvę. "Aušros" 60 m. sukaktuvėse mūsų tautos pranašas Basanavičius dvasia kviečia mus dar daugiau branginti savąją spaudą: skaityti išeinamus mūsų laikraščius, juos platin-ti, gyvai prisidėti prie leidimo ir skaitymo bei platinimo savų knygų. O kaip būtų gražu, kad mes šią, garbingą savo spaudos sukaktį atžymėtume išleisdami kokią nors knygelę apie Lietuvą ir lietuvių vargus! Šiandieną Lietuva dejuoja nacių nelaisvėje; grandiniai ant brolių rankų tėvų žemėje mums uždeda pareigą dirbti už juos ir juos var-duojant pasaliui tarti lietuvišką laisvės žodį.

Kitas kartais švenčiant "Aušros" sukaktis buvo daromi iškilmingi susirinkimai, leidžiami specialūs laikračių numeriai, ar net knygos. Dėka išmintingos ir demokratiškos USA vyriausybės, čia mes lietuvių turime spaudos laisvę. "Aušros" 60 m. sukaktuvėse mūsų tautos pranašas Basanavičius dvasia kviečia mus dar daugiau branginti savąją spaudą: skaityti išeinamus mūsų laikraščius, juos platin-ti, gyvai prisidėti prie leidimo ir skaitymo bei platinimo savų knygų. O kaip būtų gražu, kad mes šią, garbingą savo spaudos sukaktį atžymėtume išleisdami kokią nors knygelę apie Lietuvą ir lietuvių vargus! Šiandieną Lietuva dejuoja nacių nelaisvėje; grandiniai ant brolių rankų tėvų žemėje mums uždeda pareigą dirbti už juos ir juos var-duojant pasaliui tarti lietuvišką laisvės žodį.

mus tuomi, kad jame telpa atvaizdas Šv. Juozapo lietuvių katalikų parapijos puošnios didžiulės bažnyčios, Du Bois, Pa., 85 pusl. straipsny "Parochial Cavalcade," tarp ko kita apie tą lietuvių parapiją skaitome: "On November 9, 1924, ground was broken for St. Joseph's Church, Du Bois, to serve the Lithuanian people of that city. A year later — November 6, 1925 — it was opened for worship. The magnificent edifice was built at a cost of \$150,000."

Jeį paimsimė mokyklos ir klebonijos pastatus, tai Šv. Juozapo lietuvių katalikų parapijos vertė galima skaičiuoti šiadien siekia \$250,000. Palyginus su kitomis didžiulėmis lietuvių kolonijomis, reikia stebėtis vietinės mažos lietuvių kolonijos solidrumu, taip pat ir jų nepaprastu duosnumu parapijos gerovei. Pačioje tikrovėje, su visais pastatais, dabar Šv. Juozapo parapijos skola labai maža, vos tik \$16,000. Garbė tėvynainiui parapijos klebonui.

Nuo 1915 m. čia klebonauja visų mylimas ir gerbiamas kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, garsus pamokslininkas-misijonierius, didysis tėvynainis, literatas, publicistas. Jam garbė, kad su tokia maža lietuvių saujele galėję išstatyti tokius didingus pastatus; puošnią didžiulę bažnyčią su ruiminga svetaine, mokyklą ir kleboniją.

Kitas jo nuopelnas kad 1933 metais pradėjo aukštesniajį mokyklą (High School), kuri Pennsylvania valstybės pripažinta lygiomis teisėmis su visomis kitomis tokiomis mokyklomis. Ją baigusieji studentai-ės gali be egzaminų stoti į bent kurią Kolegiją plačioje Amerikoje. Čia mokytojauja Pranciškietės Seselės, kurių vyresnioji Seselė M. Kliara yra sumani ir prityrusi pedagogė.

Todėl, Du Boisiečiai gali pasididžiuoti, nes mažai kurios kitos senesnės ir didesnės lietuvių parapijos gali pasigirti turėdamos aukštesniajį mokyklą (High School).

Smagu pranešti spaudai Tame meniškai išleistame jubiliejiname leidny toliau skaitome, kad po Sidabrinio Jubiliejaus iškilmių Šv. Petro katedroje, Erie, Pa., iškilmingoje ir galutinėje Erie diocезijos synodo sesijoje, įvykusioje tą pačią dieną po piet katedroje, 182 vyskupijos dvasininkai išrinko ir J. E. vyskupus Jonas Morkus Gannon, D. D. patvirtino, atteinantiems dešimčiai metų, šešius synodo teisėjus, šešius synodo egzaminatorius ir keturius parapijos konsultorius arba patarėjus.

Mums smagu pranešti lietuvių spaudai, kad gerb. kun. Mykolas J. Urbonas, Šv. Juozapo lietuvių katalikų parapijos klebonas, Du Bois, Pa., vienintelis lietuvių klebonas Erie diocезijoje, pateko į to garbingo synodo išrinktuosius. Kleb. kun. Mykolas J. Urbonas dabar yra vienas iš šešių diocезinio sy-

nodo egzaminatorių, kurių garbingos pareigos yra padėti Jo Ekscelencijai vyskupui egzaminuoti kandidatus šventimams į kunigystę, įpareiguoti kunigus išpažinčių klausimui ir pamokslų skelbimui, egzaminuoti jaunos kunigus metiniuose kvotimuose, egzaminuoti aplikantus kunigus pastorių klebonų (permanent Pastors) paskyrimo ir spręsti eklezijastiniuose tardymuose. Tos svarbios, bet garbingos pareigos yra galioje dešimt metų laikotarpį, ne bent tuo laikų įvyktų kitas diocезinis synodas.

Nuoširdžiai sveikiname ilgametį kleboną tėvynainį mūsų konfratrą, nusipelnusį tokios didžios pagarbos ir garbės! Taip pat maldaujame gausaus Dievo palaiminimo ir gražiausios kloties Gerb. kleb. kun. Mykolui J. Urbonui jo svarbiose ir garbingose pareigose!

Kun. A. Tamoliūnas

Iš Du Bois, Pa., Padangės

Pirmasis mėnesio penktadienis Šv. Juozapo lietuvių parapijoje visada aukojamas Švenč. Jėzaus Širdžiai.

Tą dieną, kaip ir sekmdienį, maldingi žmonės, kurie nedirba, sueina į bažnyčią ir nepaprastu susikaupimu ir pamaldomu dalyvauja iškilmingose pamaldose.

Tą dieną, per Šv. Mišias, tretininkai-ės in corpore eina prie Šv. Komunijos, taip pat neatsilieka aukštesnės mokyklos studentai-ės ir pradinės mokyklos vaikai.

Šv. Mišioms pasibaigus, kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, praėjusį pirmąjį penktadienį tretininkams suteikė Generaę Absoliuciją, pasakė trumpą pamokslą apie Šv. Kazimierą, primindamas, kad šis kovo mėnuo pašvęstas Šv. Juozapui, Bažnyčios ir šeimų globėjui. Taip pat priminė, kad šio mėnesio intencija yra melstis už taiką.

Bingo parapijos naudai Praėjusio penktadienį, 8 val. vakare, Šv. Juozapo par. svetainėje, prieš pačias Užgavėnes, įvyko Sodalietsų pastangomis suruošta Bingo pramoga, parapijos naudai. Publika skaitlingai dalyvavo. Pelno liko gražaus. Visi smagiai praleido vakarą. Laimėtojai džiaugėsi laimėtomis piniginėmis dovanomis.

Sodalietsų gražiai darbuojasi parapijos naudai. Valdya susideda iš sekančių veiklių lietuvių: Gertrūda Laukaitis — pirmininkė, Elena Beleskis — vice-pirmininkė, Adeline Yonuskoniais — raštininkė, Genovefa Zimmerman — izdininkė. kleb. kun. Mykolas J. Urbonas. Šv. Mišios už kareivius Smagu ir malonu, kad mūsų parapijonys dažnai užprašo Šv. Mišias už kareivius. Nenuostabu, kad jie taip daro, nes iš mūsų parapijos Dėdė Samas paėmė suviršum 80 lietuvių jaunuolių tarnauti Jungtinių Valstybių armijoje. Gerasai Dievas tegu jiems teikia tą malonę kad po karo mūsų kareiviai sugrįžtų į

savo namus sveiki ir atsiųmėjusieji kaip herojai — dvyriai karo laukuose.

30 dienų pomirtiniam atminimui

Praėjusį šeštadienį subko lygiai 30 dienų kaip mirė kleb. kun. Mykolo J. Urbono sesuo Angela Skolastika Urbanaitė-Miller.

Ta proga praėjusį šeštadienį, atnašautos dviejose giedotos Šv. Mišios už a. a. Angėlą Skolastiką 30 dienų pomirtiniam atminimui. Pastaruosius Šv. Mišios buvo su egzėkvijomis.

"Amžinąjį atilsį duok jėsielai, Viešpatie. O amžiną šviesybę tegu jai šviečia p amžius."

Detroit, Michigan Šv. Antano Parapija

Vasario 21 mūsų Bažnyčioje, buvo padaryta rinkimai, del South Amerikos Misijų, kur darbuojasi 7 Šv. Pranciškaus Seselės. Čia seka aukotojų vardai: Bendorius \$25.00, \$6.00 J. Yurgelaitis, Po \$3.00: J. Tuma, S. Bukėnas, Šapalas, Bender, ir G. Ivanauskis \$5.00; Po \$2.00: Podzius, P. Grybas, Mišeikis, K. Mench, K. Parimskas, Butler, J. Bender, P. Tulaskas, V. Varnackas, C. Šuškus, A. Brimer, J. Žirimas, Po \$1.00: M. Lukoševičius, J. Pragis, I. Paraitis, D. Kasper, D. Brazis, V. Prušinskas, M. Juodžiukinas, M. P. Parimskas, H. Tautvil, J. Kasper, J. Žalagiris, U. Biskelėnis, A. Šulskis, Mr. Ruginas, M. Šimonis, M. Na holon, R. and G. Vgler, Adulionis, L. Buswink, Prušinskas, J. Keblaitis, Barsavage, K. Gosciwki, Talandis, H. Žaliagiris, Juodžiukinas, A. Jonka, Mrs. A. Buswink, W. Guroki, M. Pongonis, L. Tautas, A. Brazinskas, C. A. Mikšas, A. Markevičius, J. Alkevičius, Mr. and Mrs. Skel, P. Paukštis, A. Ambr Mr. and Mrs. Gress, P. Ymak, M. Urban, H. Rebas, E. Sulskas, V. Sunelaitis, Kobosh, S. Boris, Mrs. Škunas, Tamonis, ir J. Gajskas.

Pirmiausiai priklauso delė padėka Didž. Gerb. K. bonui I. Boreiškiui, už pririmą ir taip nuoširdu padėtinimą savo žmonių, taip galeistingo darbo, liaus ačiu Brangiems Geradariams, kurietaip gausi aukavo. Dauguma nei nepadavė, mat žino kad vė geram tikslui ir nuo Dvo reikalauja atlyginimo ne nuo žmonių. Seselės savo pusės nepamirš geradarių, mels Dievo palmos jiems, už jų gerus bus.

Labai dėkingos, Šv. Pranciškaus Seserys.

— Vokietijos generalis komisaro įsakymu Lietuva nustatytas pieno kiekis kurį turi pristatyti kareiviai, turį tik vieną karvę. Jeigu karvė laikoma mieste tai jos savininkas turi pristatyti per metus litrų pieno; jeigu karvė laikoma kaime, tai metinė norma siekia 400 litrų.

Lietuvos, Čekoslovakijos ir Latvijos Konsulai Tautos Šventėje

Los Angeles, California

Los Angeles, California — Tėvynės mylėtojai mūsų kolonijoj rimtai atliko savo pareigas Lietuvos Nepriklausomybės Dienai iškilmingai atšvęsti. Rengimo komiteto pirmininkas, konsulas J. J. Bielskis, pakvietė garbingus vyrus, istorikus ir politikos žinovus sutikti ir prakalbėti į lietuvių susirinkusius Mayflower Auditorijoje minėti Nepriklausomybės šimto metų jubiliejų.

Dr. J. J. Bielskis, nuoširdžiai ir žavingai atbūdino patriotinius jausmus kviesdamas lietuvius tesėti tautiniam darbe, nes, sako, dar ilgą laiką dirbsim. "Dvidešimt penkių metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis turi didelės reikšmės," kalbėjo konsulas, "nes ją švenčia nebelaisvi lietuviai — šiandieną, ir Sibire lietuvių būreliai savotiškai apvaikščioja Nepriklausomybės dieną. Atrodo, kad prieš šias baigia Lietuvą naikinti. Bet mes, pažindami savo žmones, nenustosim vilties. Praeityje irgi buvo tamsių valandų, valandų, kurios rodė Lietuvai jau paskutinę, bet ačiū tiems ištvėringiems pasiryžėjusiems, kurie, užmiršę savo asmeninius patogumus ir pavojus, pasislėpę nuo priešų galvojo, kaip tautą gelbėti. Ir išgelbėjo ir išbraukė visas kliūtis."

Toliau konsulas citavo, kaip lietuviai pastaraisiais laikais įvairiais būdais daro okupantams žalos sukilimu ir pasipriešinimu. Kalbėtojas tvirtino, kad laisvė nušvis nežūrint kaip iš paviršiaus blogai atrodo Lietuvos padėtis. "Pažvelgkim arčiau," sakė, "ir pamatykim, ką kitos kultūringos šalys Lietuvai pripažįsta. Tik dvi tautos sutarė neišlaikyti — tautos ir naciai, kiti gi kraštai priskaito Lietuvai pilną teisę užimti vietą kultūringųjų tautų šeimoje." Čia konsulas išvardino visą eilę gubernatorių ir majorų, kurie Amerikos lietuviams skiriamos šventes ir ragina įvesti lietuvių kalbą viešose mokyklose. Prisiminti mirusiems tautos didvyriams konsulas paprašė publikos atsistoti susikaupti valandėlei.

Čekoslovakijos konsulas, Felix Janowski, tikrino, kad svetimos tautos neatims Lietuvai laisvę ir gyvybę, kurią ji išlaikė per kovas ir prispaudimus per tūkstantį metų. Ilgametės Lietuvos kovos jį stebina. "Hitleris bus nugalėtas," sakė jis, "bet Europos žmonės vieni patys be mūsų pagalbos to neįvykdys. Nežiūrėkim, sako, kad mūsų kaimynas atliktų savo pareigas tautai, o mes nieko. Dirbkim taip, kad jaustumėmės prisidėję prie Europos išlaisvinimo ir savo namų ir teisių apgynimo. Rūpinkimės, kad po karo taikos sutartis būtų niekieno nebesulaužama."

Latvijos konsulas, Leo Anderson, sveikino lietuvių pasiryžimą ir ištvėringumą ir linkėjo Lietuvai ir jos seserei respublikai Latvijai po liūdėsio ir konflikto susilaukti džiaugsmo ir lais-

ves. Buvo taip pat pakviestas kalbėti lietuvių pažįstamas istorikas ir rašytojas, Kalifornijos universiteto profesorius p. Graham, kuris rašybos ir studijų tikslais lankėsi Lietuvoje ir pažinojo daugelį mūsų tautos vadų. Stebėtina, kaip teisingai ir moksliskai jis nušvietė nuopelnus septynių Lietuvos Nepriklausomybės laimėtojų ir didvyrių, k. a. Bizauską, maį parėmė gausūs klausykauską ir kitus. Prof. Graham yra parašęs knygų, kuriose randama daug žinių apie senosios ir naujosios Lietuvos politinius ir istorinius klausimus.

Kalbėjo taipgi ir kapitonas Labanauskas. Apgailestaujama, kad jo kalba buvo visi per trumpa. Jaunas patriotas širdį idėjęs į savo kalbą nors trumpai kalbėjo, bet daug pasakė. "Lietuva atsikels, nes ji dainuoja jau 800 metų. Paskutinį kartą esame vokiečių trypiami. Lietuva buvo pažangi. Ji turėjo 2,000 mokyklų, 16 praeinių laivų, 7 karinius laivus, įvairių specialistų. Jie atstatys Lietuvą. Lietuvos kariuomenėje padarėme ben drai sutartį su savo pulku — ginti Lietuvos reikalus, kur mes nebūtume. Ir jei kuriems tektų paguldyti gyvastį už tėvynę, likusieji darba toliau tęstų. Aš šiandie tą prizadą pildau..."

Prelatas J. Maciejauskas karštai ir galingai į publiką prabilo. Jo žodžių teisingumą neprarasta, tik laikinai tojų avansai ir sukėlė širdyje suraminimo ir vilties jausmus. "Paragavom laisvės džiaugsmo, įrodėm kad savo kultūra galime pralenkti kitas tautas, Kad Paleckis, kaip Judas, pasirašė išsižadėjimo aktą, nereiskia, kad visa tauta išsižadėjo laisvės. Kas taip mano, tas kaip Judas irgi pasikars... Budėdami ir jausdami kartu su Amerika, neišsižadėki msavosios trispalvės. Štai prezidentas pasiremdamas ant lazdos vyksta į tolimą Afriką ginti Amerikos ir mūsų teises. Dirbkim su juo mi. Lietuvos nepriklausomybės širdžiai ir žavingai apibūdiprigniaužta."

Programą vedė Lukšys, tarpais gražiai pareikšdamas kalboms pritaikintas pastabas: Liaudies dainų dalį rūpestingai sutvarkė B. Starkienė tautiškuose drabužiuose dainininkų grupė. Pagiedojuos tautinius himnus programą užsibaigė su "God Bless America."

VINCAS DEBESIS kurių kambariai liguisti — kreipkitės Vincas Debesis 7605 Star Ave. Tel. EX. 0417

Katalikų Spauda

Vien numestas laikraštis

Ten ant stalo riegsojo numestas ir suglamžytas katalikų spaudos laikraštis. Kaip jis ten pateko į tą sodybą, kuri buvo žinoma tik iš vardo, būtent, Newton Grove, North Carolina valstybėje, yra vien Dieviškosios Apvaizdos paslaptis. Tačiau, tas numestas katalikiškas laikraštis, gal jau buvęs vartotas siuntinio vyniojimui, turėjo tapti tylusis misijonierius. Ir jį spapuolė į rankas Jono Monko, kurs buvo nuomėtinis ir teisingas gydytojas tame miestelyje. To laikraščio skiltyse tilpo pamokslas, skelbtas Šv. Patricijaus katedroje, New Yorke. Gydytojas Monkas atsidavusiai įsikaitė į tą pamokslą. Iš jo gavo kilnių minčių ir tvirtų įspūdžių. Jis buvo kitaktikis, ir nors jo protas sutiko su pamokslu katalikišku dėstymu ir matė tiesą, bet kad geresniai persitikrinti ir gauti platesnių informacijų, jis parašė laišką adresuodamas sekančiai:

"To any Catholic Priest or Bishop in Wilmington, North Carolina."

Taip antraštuota laišką gavo, tada buvęs dar jaunas, vyškūpas Gibbons, kurs vėliau tapo garsusis ir garbinamas Baltimorės kardinolas. Ir jis atsiuntė ypatingą įgaliojimą atkankyti gydytoją Monką į rsi juomi kalbėtis tikėjimo dalykuose, kad prašalinus visas abejones ir patvirtinus tikėjime. Pasėkos buvo tos, kad ne vien gydytojas tapo kataliku, bet ir kiti vietiniai pasėkė kilnų jo pavyzdį. Pagaliau, Newton Grove miestelis, kur pradžioje nebuvo nė vieno kataliko, nūngi viršum tūkstančio išpažįsta katalikų tikėjimą.

Šiandien, jei ten atlankysi katalikų kapines, kur trys šimtai konvertitų miega ir šis puošnios bažnytelės patiksnys, pamatysi tarp paminklų ir šią kuklią atmintiną inskripciją:

"John Monk, M. D., the Benjamin of the flock, and under God, the FOUNDER of this Catholic mission."

Jo ir kitų konvertitų atvertimo priemonė buvo vien numestas katalikiškas laikraštis.

Štai, kur glūdi Katalikų Veikimo kilnus reikškinys skaityti ir platinti gerą ir dorovinę katalikiškąją spaudą.

Paimtas gatvėje

"Tėveli," tarė pasižymėjęs indusas vienam misijonieriui Pietų Indijoje, "mano dėdukas vieną kartą rado katalikiškąjį leidinį gatvėje. Jį paėmė, skaitė ir mąstė, ir paskui įsitikino, kad katalikų tikėjimas yra tikras. Prieš mirsiant, jis buvo pakrikštytas ir tapo atsidaves ir ištikimas katalikas. Jo žmona, o mano močiūtė, taip pat buvo pakrikštyta ir buvo uoli katalikė. Mano tėtuis irgi troško tapti krikščioniui, bet pavojingoji malyrija pirm laiko pabaigė jį. Nuo to laiko ir aš pats mokinaus katalikų tikėjimo ir tikiu, kad yra tikras ir vienintelis tikėjimas mano sielos išganymui. O dabar,

aš meldžiu brangaus dvasiškojo tėvelio, kad pakrikštytum mane, kuomet jaučiuos dar sveikas."

Pamokinantį išvada

Matote, kokį išganingą apaštalavimą atliko tik vienas gatvėje numestas katalikų spaudos leidinys, kurį vėjas atputė į pagono kelią. Dėl to, patys nuosekliai skaitykite katalikiškus laikraščius ar leidinius, ir mokinkitės. Perskaityt, duokite kitiems pasiskaityti. Taip pat pasistengkite netik dabartinio katalikų spaudos vėjais metu, bet ir visada skatinti kitus, kad užsirašytų ir skaitytų katalikiškąjį dienraštį, savaitraštį arba mėnraštį. Ir nepamirškite, ką garbingos atminties Popiežius Pijus XI yra pasakė: "Katalikiškos Spaudos įtaka ir galybė yra taip didinga, kad ir mažas pasidarbavimas teisingosios spaudos naudai visada esti didelės svarbos, nes gimdo išganingą pasėką. Kas buv nuveikta bei pasidaruota ypatingai dėl katalikiškos spaudos, aš būsiu tos nuomonės, kad tai visa asmeniai daroma man pačiam. Katalikiškoji spauda mano širdžiai yra labai artima, ir aš tikiuos iš jos sulaukti labai daug gero." O kunigas prof. A. Maliauskis, kalbėdamas K. V. V. konferencijoje, štai ką pasakė: "Į katalikiškos spaudos platinimą turime žiūrėti kaip į švenčiausią savo pareigą, tiesiog apaštalavimą, nes tikrai, kas platiną ir palaiko katalikų spaudą, atlieka apaštalavimo darbą, kadangi padeda plėsti visuomenėje Kristaus mokymus, Jo dvasią ir dorovę."

Youngstown, Ohio SUDEGINS PARAPIJOS "MORTGAGĖ"

Linksmausia yra naujiena musu miesto lietuviams, kurią kleb. kun. Sofranec pranešė savo parapijonams, kad turės surinkęs užtektinai pinigų užmokėjimui likusios ilgametės skolos bankoj už bažnytelę ir kad parapijos "mortgage" bus sudegintas.

Tik neseniai buvo gerb. kleb. Sofranec paskelbta parapijonams, kad bankoj yra \$600 parapijos skolos ir jis esąs pasirengęs ją greitai atmokėti. Prašytą visų parapijonų ir šiaip garbingų lietuvių, kad visi prisidėtų su auka išmokėjimui tos skolos. Greitu laiku musų darbuštas klebonas leidos į darbą ir aplankydamas visus lietuvius, surinko reikalingą sumą pinigų ir šiandieną gali visi pasidžiaugti, kad šv. Pranciškaus Lietuvių parapijos bažnyčia yra nekolinga bankui.

Didelė garbė kleb. kun. Sofranec, kad jis taip uoliai veikia dėl mažos lietuvių parapijos ir visi suprantam, kad tai nėra lengvas darbas.

K. ŠTAUPAS
NAMŲ POPIEKUOTOJAS
Jiegu tavo namas ar kambaryai reikia padabinti šauk—
MULberry 0744
K. ŠTAUPA
14602 THAMES AVE.

Visi lietuviai mato, kad gerb. klebonas tikrai dirba dėl šio miesto lietuvių naudos ir į tokį trumpą laiką mes matome didelius rezultatus jo darbo ir energijos.

Taipgi yra linksma matyti, kad iš pačių parapijonų pasirodė toks garbingas ženklas — idrbiti ir kooperuoti su klebonu. Beabejonės, yra linksma ir klebonui, žinant, kad parapijonai yra visados pasirengę eiti sykiu su klebonu visuose geruose jo užnamnyuose.

Suprantama, kal kleb. Sofranec yra labai dėkingas visiems, kurie aukavo pinigų ir skaitytų katalikiškąjį dienraštį, savaitraštį arba mėnraštį. Ir nepamirškite, ką garbingos atminties Popiežius Pijus XI yra pasakė: "Katalikiškos Spaudos įtaka ir galybė yra taip didinga, kad ir mažas pasidarbavimas teisingosios spaudos naudai visada esti didelės svarbos, nes gimdo išganingą pasėką. Kas buv nuveikta bei pasidaruota ypatingai dėl katalikiškos spaudos, aš būsiu tos nuomonės, kad tai visa asmeniai daroma man pačiam. Katalikiškoji spauda mano širdžiai yra labai artima, ir aš tikiuos iš jos sulaukti labai daug gero."

Svetainė Pataisyta

Seniaus buvo rašyta, kad parapijos salė reikalavo pataisų ir jau negerai atrodė. Šiandieną, kad pasisuktų Clevelandietis arba Pittsburgietis (kurie pirmiausia atvažiuodavo) tikrai būtų nustebinti parapijos salės gražia išvaizda. Tikrai yra negėda į salę dabar užteit ir sveičias gali pasigėdėti, nes dabar yra malonu laikas praleisti papuoštoj salėj. Čia per pasidarbavimą komiteto ir šiaip garbingų lietuvių pataisymo salės kaštai buvo didžiai sumažinti, nes patys sumanesni parapijonai dirbo ir todėl mažiau kaštavo. Ir parapijos salės taisymo reikalu, jaunuoliai ir senesnieji dirbo, paaukodami savo brangų liekamą laiką, kad padabinti savo pasilinksminimo vietą. Kad taip bus susiklaudyta ir vieningai dirbama visados, tai bus galima daug geriau susilaikyti dėl parapijos.

Gerb. kleb. Sofranec yra linksmas matydamas, kad jis turi didelę paramą iš visų parapijonų. Mes lietuviai turim būti dar linksmesni, kad susilaukėm tokį darbštų dvasišką vadą, kuris tikrai dirba dėl parapijos ir lietuvių naudos. Žinoma, jam vienam but tas negalima padaryti be visų lietuvių prisidėjimo.

Parapijos Moterėlės Uoliai Dirba

Neseniai ponų Strainų rezedencijoj buvo padaryta "Bingo" ir "card party," parapijos naudai. Parengimas atnešė gražią ir gausią finansišką paramą parapijai. Garbė ponams Strainiams ir toms moterėlėms, kurios taip energingai dirbo, kad tas parengimas būtų sėkmingas irištikrųjų tokiu buvo.

Vas. 28 d. panašus parengimas atsibuvo ponu white-side rezedencijoj ir čia, dar su didesniu pridū, paremta parapija. Toki parengimai stubose yra gerass umanymas, bet visi žinom, kad ir darbo yra daug, bet mus garbingi lietuviai nesiskundžia tulais neparankumams,

jei tik yra nauda parapijai. Tokiuos parengimose daugiausia dirba parapijos geros moterėlės ir daug jos gali išparduoti parengimo tikietys.

Rašydamas ir kalbėdamas apie youngstowniečius, tai tikrai rodos užstojo nauja era tarp lietuvių; jaunų ir senų. Visi parapijos parengimai yra skaitlingai lankomi, kad ir pasitaiko negražaus oro.

Kas Daugiau Girdėti?

Girdėti p. ndrijauskas susirgo ir yra po gydytojo priežūra. Gerb. Andrijauskas padėjo klebonui aplankyti lietuvių stubas, kada buvo renkamos aukos dėl parapijos skolos išmokėjimo. Linkim jam greitos sveikatos. Margaret Markauskienė (Markasky) savaite laiko išbuvūsi ligoninėje po operacijai, vėl sugrįžo prie savo šeimós į namus.

Vincas Norvilas yra miešto ligoninėje, kuris turi sužeistą ranką darbe. Kaip girdėti, tai jis jau sugrįžo į namus.

Addison Furniture Co.
KRAUTUVES ISPARDAVIMAS
Miegamų kambar SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinų kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t. t.
10% to 50%
NUOLAIDOS
Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmainyk savo senus rakaudus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

STANDARD FOOD STORE
854 EAST 185th STREET
Atidarym. Naujais. Moderniška SERVE-SELF KRAUTUVE. Geriausi valgiai dėl jų stalo Pigių kainos. Nereikia laukti, laisvai galite patys išsirinkti. Duosime kuo geriausą patarnavimą.
Savininkas JOE BLASKEVIČIUS
Krautuės Vardas:
STANDARD FOOD STORE

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg. - Ofiso Tel. MAin 1773
Sveikiname ir kviečiame visus lietuvius ir amerikiečius, kurie nori apsaugoti savo turtą ir šeimą. Mes turime geriausias ir pigiausias draudimo sąlygas. Paskambinkite mums ir mes jums pasiūlysim geriausias sąlygas. Mes turime geriausias ir pigiausias draudimo sąlygas. Paskambinkite mums ir mes jums pasiūlysim geriausias sąlygas. Mes turime geriausias ir pigiausias draudimo sąlygas. Paskambinkite mums ir mes jums pasiūlysim geriausias sąlygas.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
Lietuvių krepdamiesi reikiate prie mūsų apturėsite teisingą patarnavimą. Mes turime geriausias ir pigiausias draudimo sąlygas. Paskambinkite mums ir mes jums pasiūlysim geriausias sąlygas. Mes turime geriausias ir pigiausias draudimo sąlygas. Paskambinkite mums ir mes jums pasiūlysim geriausias sąlygas.
521 Edna Avenue - Cleveland, Ohio
ENBICOTT 1763

NIKODEMAS A. WILKELIS
Licensed Funeral Director
6522 Superior Ave. HEnderson. 9292

CLEVELAND'O ZINIOS

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

NAUJAS KUNIGAS

Kovo 21 dieną, mūsų parapijos bažnyčioje atlaikys pirmąsias Šv. Mišias naujai įšventintas kunigas Černius. Tai retos išikilmės, kurios do mina daugelį žmonių ir teikia džiaugsmo atsiradimas naujo Kristaus Vynyno darbininko.

GYVOJO ROŽANČIAUS DRUGIJOS SUSIRINKIMAS

Ateinantį sekmadienį, kovo 14 d., 2 val., po piet parapijos mokyklos kambaryje įvyks Gyvojo Rožančiaus Dr-jos susirinkimas. Kviečiamos narės dalyvauti.

Iš Nesil. P-bos P-lės Švč. Parapijos

GAVENIOS PAMALDOS

Gavėnios metu bus Kryžiaus kelio: kas Trečiadienį, vakare 7:30 angliškai ir kas Penktadienį, vakarę 7:30, lietuviškai.

BANKIETAS

Balandžio 4 dieną, Sekmadienį, Parapijos Sąjungietės ir Lėbdarybės draugijų moterys rengia klebono kun. J. Angelaicio varduvių progą bankietą. Kun. Angelaitis, darbštus parapijos klebonas. Veikėjai parapijos, kurie visuomet daug pasidarbuoja parapijai, susitarė bendro mėgėjom surengti puikų bankietą.

Alice Petrauskaitė, dukrelė Mr. ir Mrs. Wm. Petrauskų nuo 17414 Neff Road susituokė su Albert Murphy iš Dayton. Šliubas įvyko mūsų parapijos bažnyčioje kovo 8 d., pirmadienio ryte 8 val. su pamaldomis. Mr. ir Mrs. Wm. Petrauskai yra žinomi lietuvių katalikų tarpe visuomenės veikėjai ir rėmėjai lietuviško darbo.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju L. K. Moterų Sąjungos 36 Kuopos narėms už gėles, malonius sveikinimus, vaišes ir piniginę auką mano vardinę progą: p. p. Salasevičienei, Stupienei, Skrebūnienei, Baranauskienei, Petrauskienei, Jukmanienei, Babarskienei, Vaškelienei, Andžiulaitienei, Apžegai, Andersonienei, Amšėjenei, Sadauskienei, Žilinskienei, Mudrauskienei, Luizienei, Kuncaitienei, ir Cicėnienei.

Lai Dievas jums atlygina už man parodytą gerumą.

Kun. K. Širvaitis

LITHUANIAN WAR ACTIVITY. mitingas įvyks, antradienį kovo 16 d. 8:00 p. m.

STIPRUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS CLEVELANDO APYLINKĖJE

Pirmadienio vakare, 11:26 p. m. tukstančiai žmonių Clevelande ir apylinkėse pajuto stiprų žemės drebėjimą, kuris tęsėsi 3 sekundes. Nuostolių nepadarėta. Mokslininkų nuomonė žemės drebėjimas įvyko nuo sutrikimo žemės sluoksnio kokių 20 mylių žemės gilumoje. Tai buvo pats stipriausias žemės drebėjimas, koks kada Clevelande užrekorduotas.

Mr. and Mrs. Petras Dauparų dukrelė Elena apšvedė.

Pereitą subatą, kovo 6 d., Šv. Jurgio bažnyčioje buvo šliubas Dauparų dukrelės Elenos, kuri ištekojo už C. Chubzik. Po šliubo Mlewukos svetainėje įvyko šauni vestuvių puota, kurioje dalyvavo labai didelis bursy Dauparų giminių ir draugų. Mr. ir Mrs. Dauparai, buvę biznieriiai, yra nuoširdus ir duosnus visokių lietuviškų darbų rėmėjai.

PADĖKA

Vasario 24 d. mirė mūsų mylima duktė Ona Baltušis. Palaidota iš Nes. P-bos P-lės Švč. parapijos, kovo 1 d. Šiuo norime išreikšti nuoširdžią padėką kleb. kun. J. Angelaičiui ir kun. K. Širvaičiui už atlaikytas bažnyčioje pamaldas, Dellai Jakubauskienei už rupestingą patarnavimą laidotuviuose, giminėms, kaimynams ir draugams už užprašytas Šv. Mišias ir atsiųstas gėles, grabnešiams už pagelbą ir visiems už parodytą prielankumą ir užuojautą mūsų didelėje liudėsio valandoje.

Mr. ir Mrs. Baltušiai ir Dukterys.

MIRIMAI — LAIDOTUVĖS

Kovo 1 d. mirė Magdalena Skripkauskas (Skripps), 63 m., nuo 5915 Dibble Ave. Palaidota kovo 5 d. iš Šv. Jurgio bažnyčios, Kalvarijos kapinėse. Paliko nuliudime vyrą Joną sunų William karischoje tarnyboje ir 4 dukteris: Mrs. B. Žitkus Lietuvoje Mrs. G. Jakubs, Mrs. R. Prelog ir Mrs. J. Yukman.

Notice
AVOID WAITING IN LINE—HAVE YOUR
Income Tax Return
COMPLETED BY US
MULIOLIS
INSURANCE AND REAL ESTATE
6606 Superior Ave.
HEnderson 6729

PADĖKA

Clevelando Jungtinis Komitetas vasario 16 dienos šventei atšvesti nuoširdžiai dėkoja visiems ir visoms prisidėjusiems / prie didingo šventės pasisekimo.

Dėkojame kun. J. Angelaičiui už visokeriopą paramą, State Repres. J. DeRigther už gražų velimą, tikrai gražiai ir žavinčiai programoje dalyvavusiems: p.p. Adelaide Miliauskaitei, Wilkelienei, Krasnickui, St. Maloniūtei, Vand. Suzelienei, El. Garnienei, Miss Hickle, Stella Baker, Alfonsui ir Albinai Macijauskams.

Taip pat dėkojame už garbingą atsilankymą į išikilmes ir už stebėtinai nuoširdžią kalbą Clevelando miesto Majorui Frank Lausche, Jugoslavijos konsului Dr. Omaly, aldermonui Kovachic, už puiki air patriotišką kalbą p. Leonardui Šimučiu, 'Draugo' Redaktoriui, p. St. Gabaliauskui už kalbą ir pagalbą.

Nuoširdus padėkos žodis priklauso ir Moterų chorui ir jų vadovui p. K. Štaupui. Ypač norėtume padėkoti labai gražiai suvaidinusiems vaizdelį geriausiems Clevelando lietuviams artistams: p. J. Sadauskui, Pr. Gailiūnui, Macijauskienei, Natalijai Kazel ir Kun. Dr. K. Širvaičiui — vaizdelio autorii.

Dėkojame ir pagelbėjusiui prie vaizdelio šviesų inžinieriui p. Dagiliui, Jubilėjus ženklių gamintojoms, skelbimų, aukų rinkėjoms ir rinkėjams, pagaliau nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams ir gausiai ir minėjimą atsilankiusiems.

Komitetas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS EJO 9 MĖN. IR 4 DIENAS

(LKFSB) Kun. J. Paškauskas, Roselando klebonas, gavo laišką iš Lietuvos per Raudonąjį Kryžių išsiųstą pereitų metų geg. 12 d. Tai gi laišką ejo 9 mėn. ir 4 dienas. Laiške praneša, kad į Sovietų Rusiją išvežė jo du artimu giminaičiu: Justiną Paškauską ir Leopoldą Pečiulį. Justinas Paškauskas, iš Paulių kaimo, Raseinių apskr., prieš atėjimą bolševikų buvo savanoriu įstojęs į Lietuvos kariuomenę. Leopoldas Pečiulis, gyvenęs Bardziūų vienkienyje, mokėsi Jurbarko gimnazijoje. Kai atėję bolševikai nuėmė jų mokykloje nuo sienos kryžių ir jo vieton pakabino Stalino paveikslą, mokiniai paslapčia vėl nukabino Stalino paveikslą ir ton vieton pakabino kryžių. Bolševikai pakaltino už tą darbą Leopoldą Pečiulį ir suareštavę pasodino į Raseinių kalėjimą, o Veliau ištrėmė.

LIETUVIO KAPELIONO LAIŠKAS IŠ FRONTO

(LKFSB) Iš karo zonos kur nors Pacifike gautas laišką iš marijono kun. J. Vosylius, kuris yra laivyno kapelionas nuo pereitos va-

saros. Laiškas įdomus, duoda čia kelias ištraukas: "Sveikinu iš kovų lauko! Pagaliau mums pavyko baigus kelionę pasiekti frontą ir aš džiaugiuosi. Gyvenimas džiunglėse yra skirtingas, kaip kur nors kitur: tvankus karštis, uodai ir kiti vabzdžiai (insects), srovės lietaus ir malarija nuolat mums primena, kad čia ne piknikas. Klimatas ir kitos sąlygos neleidžia čia žmonėms labai ilgai toje pačioje vietoje pasilikti. Atrodo, kad už šešių-septynių savaičių būsime perkelti kitur. Tik daktarų sugebėjimas ir vaistų pakankamas kiekis malarijos susirgimus sumažina iki minimumo. Darbo čia turiu daug: paskirtas batalijono kapelionu ir batalijono Welfare Officer. Sekmadieniais laikau bendras pamaldas-general services to dalinio visų tikybų kariams. Toliau-laikau Mišiasdėl savo batalijono, marinių ir armijos katalikų. Lankymas ligonių ir sužeistųjų, kiti pagalbos darbai bei nuolatiniai raportai atima labai daug laiko. Katalikų kapelionas yra laikomas aukštoje pagarboje kaip kareivių, taip ir karininkų. Gero galima padaryti nesuskaitomai daug."

VIENAS LIETUVIS SIBIRE NUSIPIRKO KARVĘ

(LKFSB) — Jau nuo caro laikų lietuviams žinoma bailsi trėmimo vieta-Sibiras, bet tada, net ir prie koriko Muravjovo, dar būdavo teismai, kaltinamieji galėjo gintis net advokatus pasikviėtę. Dabar gi bolševikai naktimis įsibrovė į butus ir uždaruose vagonuose išgabeno tūkstančius lietuvių nežinia nei kur, nei už ką. Kaikurie iš tremtinių tebera kalėjimuose ir lageriuose, kiti gi nuvaryti darbams į bolševikų ūkius. Šomis dienomis gautas iš Sibiro laišką, išsiųstas metai po ištrėmimo — 1942 m. birželio 21 dieną. Taigi laišką iš Sibiro pasiekė Čikagą per 8 mėnesius. Ant voko užlipin ta 60 kapeikų pašto ženklas, antrašas uždėtas dviem kalbomis: angliškai ir rusiškai. Laiške pažymi, kad iš Lietuvos buvo išvežti 1941 m. birželio 14 d., o į ištrėmimo vietą atvyko liepos 9 d., taigi kelyje buvo tris su puse savaitės. Jiems pasisekė patekti į derlingas sritis, kur žemė ypatingai gera ir todėl darbo prie jos ne tiek daug. Bulvės užauga ypatingai didelės. Mėšlo į laukus vežti nereikia. Pievose žolė vieto mis sulig žmogumi. Jų kaimė gyvena apie 1.500 žmonių dirbdami įvairius darbus. Tremtinys irgi dirbęs, žmona vaikus saugojanti, senesnieji bent gi vasarą gauną darbą. Krautuveje gauną šio to nusipirkti, toje derlingoje srityje dar ir duonos turį, pasisekė jiems net karvę nusipirkti. Toliau rašo: "Visi esame sveiki ir laimingai perleidome Sibiriš-

ką žiemą... Dažnai sapnuodame Lietuvą, mano pusseseres, rodos, pas jas į svečius atvažiuau, bet pabudęs randu, kad Sibire gyvenu. Neseniai sužinojome, kad Amerika, Anglija ir Sovietų Rusija padarė bendrą frontą prieš vokiečius. Visi laukiame, kad greičiau karas pasibaigtų ir visiems būtų ramu ir gera gyventi." Be to praneša, kad Sibiro viename kolchoze gyvena Račiūnų šeima: Andrius Račiūnas, 82m. amžiaus, Petronėlė Račiūnienė, 67 m., Juozas Račiūnas, 36 m., Agota Račiūnienė, 25 m., Kostas Račiūnas, sūnus Juozo, 4 m., jau Sibire jiems gimė sūnelis Petras Račiūnas, kurs jau turėjo 7 mėn. amžiaus.

Skaitant laišką iš Sibiro, reikia nepamiršti dviejų dalykų: kad tremtiniai žino ką rašyti, o ką su karčia ašara nutylėti, antra, ir bolševikų cenzoriai žino, kokius laiškus praleisti, kokių ne.

—Vokiečių "ypatingasis teismas" Kaune, kaip rašo "Kauener Zeitung" (X.12), nuteisė 6 metais sunkių darbų kalėjimo Kazimierą Piktuižį ir Jokubą Kregždę, 5 metais sunkių darbų kalėjimo — Vytautą Svetiką 1 metais paprasto kalėjimo Narbutą, kurio vardo nepažymėta. Jie buvo apkaltinti nuslėpę, 1,000kg medvilnės, kuri buvusi sudėta Kauno fabrike "Audimas."

—Lai kraščiai rašo, kad žuvo Jonas Perlys ir Vincas Mataušas Gudaitis.

Gera Anglis
Geriausias Pocohanas anglis koksai ir įkuroms medis vežimais ir ryšuliais
ŠAUKITE:
GARFIELD 2921
KOMER COAL & WOOD CO.
1409 EAST 92nd St.

Clevelando Mandrappkis

Mandrappkių miestas šis Seni laikai turi vis. Kurie sakos daug išmano, Save tvarko, save gano Daug geriau, negu kiti... Štai mes turim bačkininką, Rėksnį garsų giesmininką, Kuris šaukia vis garsiau, Vėjus šaudo dar narsiau Ir kitus mokyti nori...

Kas savaitė petnyčioj Superijos ulyčioj Išėin mokslas ir šviesa Ir tikra tikra "tiesa" Kitus šviesti ir mokinti... Tas kitus rėksniais vadina Bet didžiausį pats vaidina, Patsai muša, patsai rėkia Kiek tik ūgis, jėgos siekia Kumsčia pakėles vis grašo... Jis seniai perša vienybę, Šneka vis apie galybę, Bet kada vienybę mato, Iš piktumo barzdą krato Ir dejuoja, kad blogai... Jis kalba apie suktybes, Bet patsai netur ramybės Kai "sukčių" izdai pilni, O jo dūšia "per kilni" Savus tūsius kai pamato... Jis kai kam nenori leisti Savo stoną pasikeisti Bet kai mato sau naudos "Kam jie toki?" — išsižios, Senais mulkais juos pastato Jis save doriausiu laiko, — Mekaltumą turįs vaiko, Bet juo nēr-toli gražu; Dėl melų koku ražu Kailj reikt gerai išest... Kitus kaltin, kad be meilės O jam meilė lyg kad seilė, Jiems naudinga, reikalinga, O jam visai neprasminga, Senas prietaras ir tiek... Kur gi rasit tokį žmogų, Net rašyti nepatogų, Kad mūs rjeste tokių yr' Nenustebk labai my dear, Bet jo mokslą šalin mesk!... PIPIRAS

REIKALAUJA PRITAIKYTI ATLANTO ČARTERĮ

"The New York Times" vasario 26 dienos numeryje įdėjo Samson Horn laišką,

kuriame jis aiškina, kad dabar esą daug Atlanto Čarterio šmeižikų, kurie ciniškai tvirtina, jog Atlanto Čarteris esąs tik karo meto propaganda ir kad jis nebūsiąs pritaikytas nei Suomijai, nei, pagaliau Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Laiško autorius klausia: "Ar tikrai šita pasityčiojimo pranašystė bus įgyvendinta?"

Suomija juk virtusi aukos galingųjų kaimynų jėgos politikos, otuo tarpu esąs ciniškas įtarimas, kad nugalėtoja Rusija susigundinsianti atstatyti ne 1940, bet 1914 metų sienas. Ar ciniškai yra teisus?" — klausia Samson Horn — "Jei Suomija yra egzaminas (Atlanto Čarterio), tai kaip tada su pietiniais Baltijos jūros krantais — trim mažais kraštais Lietuva, Latvija ir Estija? Visi trys buvo Rusijos 1940 metais užpulti ir sumušti. Jie vėl buvo užpulti ir pajungti 1941 metais, šį kartą jau Vokietijos. Kadangi jie buvo užpulti iš abiejų pusių, tai ar jų teisės bus atmetos pagal Atlanto

Čarterį? Ar karo gale jiems nebus leista pasirinkti tokia valdžios forma, po kuria jie norės gyventi, kaip Atlanto Čarteris kad numato? Ar suvereninės teisės ir savivalda nebus gražintos tiems, iš kurių jos buvo jėga atimtos?"

Nuoširdūs Atlanto Čarteriogiūnai privalo skatinti Atlanto Čarterio pritaikymą šitiems kraštams lygiai kaip ir Suomijai. Jei šito nebus padaryta, tai ciniškai Atlanto Čarterio šmeižikai netvirtins, kad jų cinizmas buvo pateisintas? Ir ar Atlanto Čarterio prestyžiai bei sąjungininkų karo tikslams nebus suduotas sunkus smūgis pokariniais metais" — klausimu užbaigia Samson Horn.

Išpildyk Income Tax raportus iki 15d. Kovo — March

PRANEŠIMAS VISUOMENEI PROGA ATIDARYM NAUJO
6202—6204 Superior Avenue
N. A. WILKELIS FUNERAL HOME
Man malonu pranešti Lietuviams apie atidarymą naujos nuosavos patobulintos, erdvingos, moderniškos, naujai įrengtos, su naujausiais patogumais, laidotuvių įstaigos. Bus tas pats mandagus, sąžiningas ir simpatiškas patarnavimas, kaip pirmiaus, nežiūrint pasirinkimo Laidotuvių kainos. Kainos laidotuvių sulig ypatingai pasirinkimo. Leike mirties galėsite vartoti nemokamai Laidotuvių kambarius.
Ligoniams pervežimas į, ir iš ligonbučio ambulanco patarnavimas dieną ir naktį.
N. A. WILKELIS, Savininkas
Laisniuotas Laidotuvių Direktorius
— ir —
VIENATINIS CLEVELANDO LIETUVIS LAISNIUOTAS
BALZAMUOTOJAS
HEnderson 9292 6202—04 Superior Avenue